



කාර්යසාධන වාර්තාව - 2017

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව
මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යාංශය
කොළඹ 01

පටුන

1.0 දෙපාර්තමේන්තු පැතිකඩ

- 1.1 හැඳින්වීම
- 1.2 දැක්ම
- 1.3 මෙහෙවර
- 1.4 කාර්යයන්
- 1.5 සංවිධාන සටහන

2.0 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රවණතාවයන් - 2017

- 2.1 සමාලෝචනය
- 2.2 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග
- 2.3 රාජ්‍ය ආදායමෙහි ප්‍රවණතා
 - 2.3.1 බදු ආදායම
 - 2.3.2 බදු නොවන ආදායම
 - 2.3.3 රාජ්‍ය ආදායමේ විචලනා විශ්ලේෂණය
- 2.4 රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය හා අභියෝග

3.0 2003 අංක 3 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත යටතේ අදාළ වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

- 3.1 වාර්ෂික වාර්තාව - 2016
- 3.2 වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව - 2017
- 3.3 රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ වාර්තාව - 2018
- 3.4 කාර්යසාධන වාර්තාව
- 3.5 තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතට අදාළ වාර්තා

4.0 පාලන සහ ගිණුම්

- 4.1 සංවිධාන ව්‍යුහය
- 4.2 කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම
- 4.3 මූල්‍ය පරිපාලනය

5.0 ඇමුණුම

වගු අන්තර්ගතය

- 2.1 රාජ්‍ය ආදායමේ සාරාංශය
- 2.2 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග - 2017
- 2.3 තත්‍ය හා ඇස්තමේන්තුගත ආදායම 2017
- 2.4 රාජ්‍ය ආදායම
- 2.5 රජයේ බදු ආදායම - ප්‍රභවයන් අනුව
- 2.6 ආදායම් බදු කාර්යසාධනය
- 2.7 එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම
- 2.8 දුම්වැටි සහ මධ්‍යසාර නිෂ්පාදනය සහ බදු ආදායම
- 2.9 මෝටර් රථ ආනයන
- 2.10 විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු අනුපාත
- 2.11 ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු පළාත් සභා වෙත ප්‍රේෂණය - 2017
- 2.12 ජාත්‍යන්තර වෙළඳ කටයුතු මගින් ඉපයූ සෙස් බදු ආදායම සහ කෘෂිකාර්මික අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා රජයේ සහනාධාරය 2014 - 2017
- 2.13 බදු නොවන ආදායම
- 4.1 කාර්ය මණ්ඩල සැකැස්ම (2017-12.31 දිනට)
- 4.2 දේශීය පුහුණු වීම් - 2017
- 4.3 විදේශීය පුහුණු වැඩසටහන් - 2017
- 4.4 අයවැය ප්‍රතිපාදන සහ උපයෝජනය
- 4.5 අත්තිකාරම් ගිණුම් කටයුතු - 2017

රූපසටහන් අන්තර්ගතය

- 2.1 රජයේ ආදායම
- 2.2 රජයේ ආදායම 2010 - 2017
- 2.3 රාජ්‍ය ආදායම
- 2.4 සෘජු බදු 2010 - 2017
- 2.5 ආදායම් බදු කාර්යසාධනය
- 2.6 වක්‍ර බදු 2010 -2017
- 2.7 දුම්වැටි නිෂ්පාදනය සහ නිෂ්පාදන බදු ආදායම
- 2.8 මත්පැන් නිෂ්පාදනය සහ නිෂ්පාදන බදු ආදායම
- 2.9 ආනයන සහ අපනයන බදු 2010 - 2017
- 2.10 බදු නොවන ආදායම

1.0 දෙපාර්තමේන්තු පැතිකඩ

1.1 හැඳින්වීම

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික පරමාර්ථය වනුයේ අපේක්ෂිත ආර්ථික හා සමාජයීය අභිමතාර්ථයන් මුදුන් පමුණුවා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය, පෞද්ගලික සහ අන්තර්ජාතික ආයතන සමඟ මනා සහ සම්බන්ධයකින් යුතුව රජයේ පුළුල් සංවර්ධන රාමුව තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සම්පාදනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමයි.

රටේ බදු ප්‍රතිපත්තිය සැකසීම මෙන්ම ආදායම්, වියදම් සහ වෙනත් මූල්‍ය විශ්ලේශණය හා දේශීය, විදේශීය සාර්ව ආර්ථික ප්‍රවණතා විශ්ලේෂණය තුළින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙහි සුදුසු පරිදි වෙනස්කම් සිදුකිරීම සඳහා පහසුකම් සැපයීම ද දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන වගකීමයි.

තවද රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත යටතේ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු අවශ්‍යතාවයන් වන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව, අයවැය, ආර්ථික සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව, වසර මැද මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව, වසර අවසාන අයවැය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව සහ පූර්ව මැතිවරණ අයවැය තත්ත්වය පිළිබඳ වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කිරීම ද දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්යභාරයක් වේ.

දැක්ම හා මෙහෙවර

1.2 දැක්ම

තිරසාර රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් ස්ථාපිතවීම සහතික කිරීම

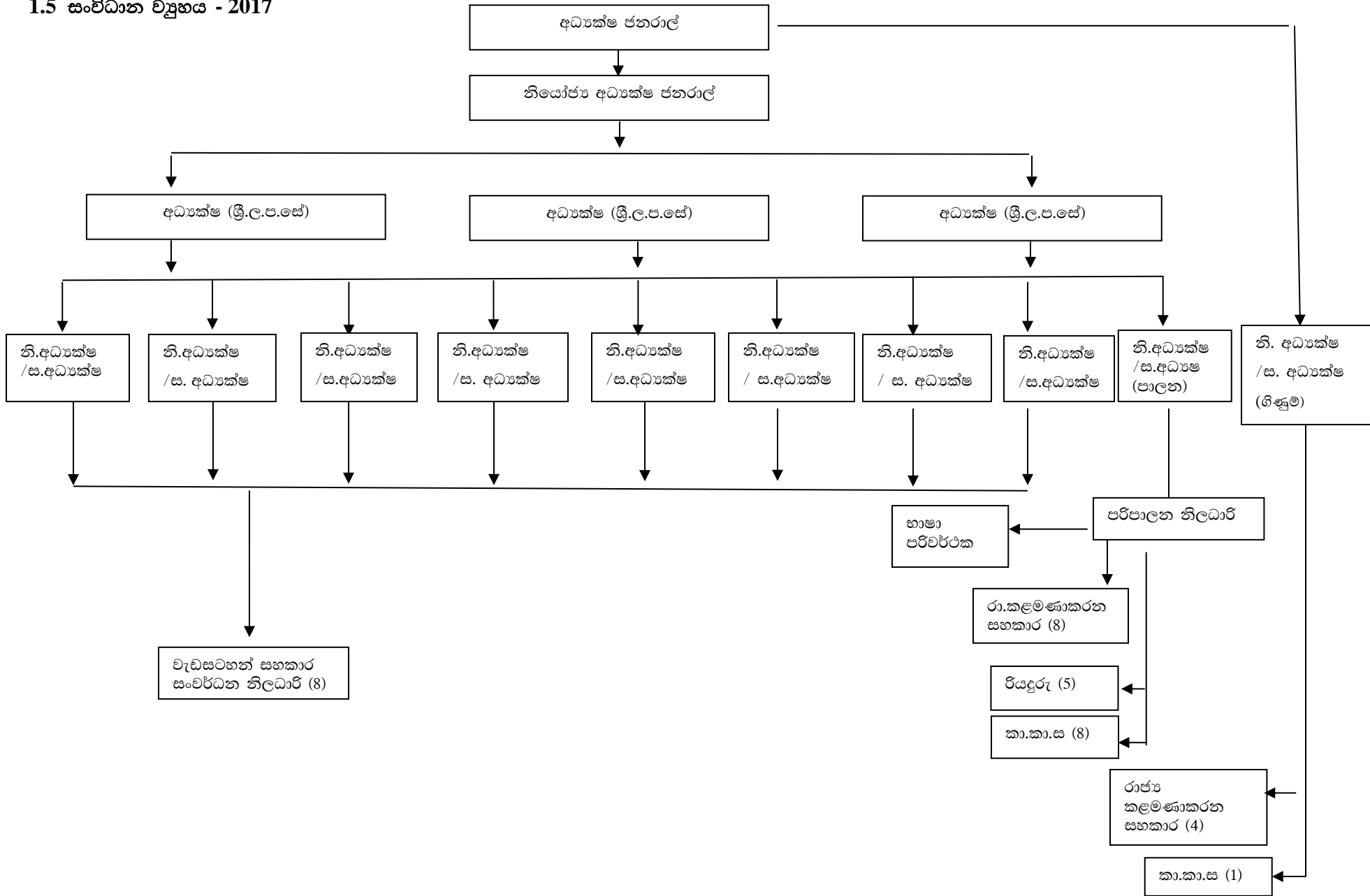
1.3 මෙහෙවර

රජයේ පුළුල් සංවර්ධන ක්‍රියාරාමුව තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සම්පාදනය කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම

1.4 කාර්යයන්

- පෞද්ගලික, රාජ්‍ය සහ ජාත්‍යන්තර නියෝජිතයන් සම්බන්ධීකරණය කරමින් මැදිකාලීන අයවැය රාමුවක් තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සම්පාදනය කිරීම;
- බදු ප්‍රතිපත්ති සහ ඊට අදාළ අනෙකුත් අණපනත් සකස් කිරීම (තිරුබදු සහ විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බද්ද හැර);
- රාජ්‍ය ආදායම් සහ ලැබීම් ඇතුළත්ව රාජ්‍ය මූල්‍ය පෙළගැස්ම සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය කළමනාකරණය සහ නිරීක්ෂණය;
- සියලුම වාර්තාකරණයන් ඇතුළත්ව 2003 අංක 03 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම.

1.5 සංවිධාන ව්‍යුහය - 2017



2.0 රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රවණතාවයන් - 2017

2.1 සමාලෝචනය

2017 වසරේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය, අයවැය හිඟය සහ රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය අඩුකර ගැනීම අරමුණු කොටගෙන රාජ්‍ය ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීමත් සමඟින් රාජ්‍ය වියදම් පාලනය කර ගත හැකි මට්ටමකට තාර්කිකරණය කිරීම දෙසට කේන්ද්‍රගත වී ඇත. ඒ හේතුවෙන් 2016 වසරේ ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 12.3 ක් ලෙස පැවති බදු ආදායම 2017 වසරේ දී ද.දේ.නි. ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 12.6 ක් දක්වා ප්‍රතිශතාංක 0.3 කින් ඉහළ ගොස් ඇති අතර මේ සඳහා එකතු කළ අගය මත වන බදු අනුපාතය සියයට 11 සිට සියයට 15 දක්වා නැවත ඉහළ දැමීම සහ අනෙකුත් බදු සංශෝධන හේතු වී ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලියේ ආදායම් ඉලක්කයන් ළඟා කර ගැනීමට සිදු කරනු ලැබූ බදු ප්‍රතිසංස්කරණයන් වන බදු පදනම පුළුල් කිරීම, බදු අනුකූලතාවය සහ බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීම, බදු නිදහස් කිරීම් තාර්කිකරණය කිරීම සඳහා හිතකරව බලපා ඇත. මෙම බදු ප්‍රතිසංස්කරණයන් 2017 වසරේ එකතු කළ අගය මත වන බදු ආදායම සියයට 56.5 කින් සැලකිය යුතු ඉහළයාම සඳහා උපකාරී වී ඇත. කෙසේ වුවද, 2017 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 1.2 ක්ව පැවති බදු නොවන ආදායම ප්‍රතිශතාංක 0.7 කින් පහළ යාම පෙන්නුම් කරමින් 2016 වසරේ ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 14.2 ක් පැවති සමස්ත ආදායම 2017 වසරේ දී සියයට 13.8 ක් දක්වා ප්‍රතිශතාංක 0.4 කින් පහළ යන ලදී. මෙම බදු නොවන ආදායම පහළ යාමත් සමඟ පොළී ගෙවීම් වියදම් ඉහළ යාම සහ ආපදා සහනාධාර හේතුවකොට ගෙන 2016 වසරේ සියයට 5.4 ක් පැවති අයවැය හිඟය 2017 වසරේ දී ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 5.5 ක් දක්වා ආන්තිකව ප්‍රසාරණය වී ඇත.

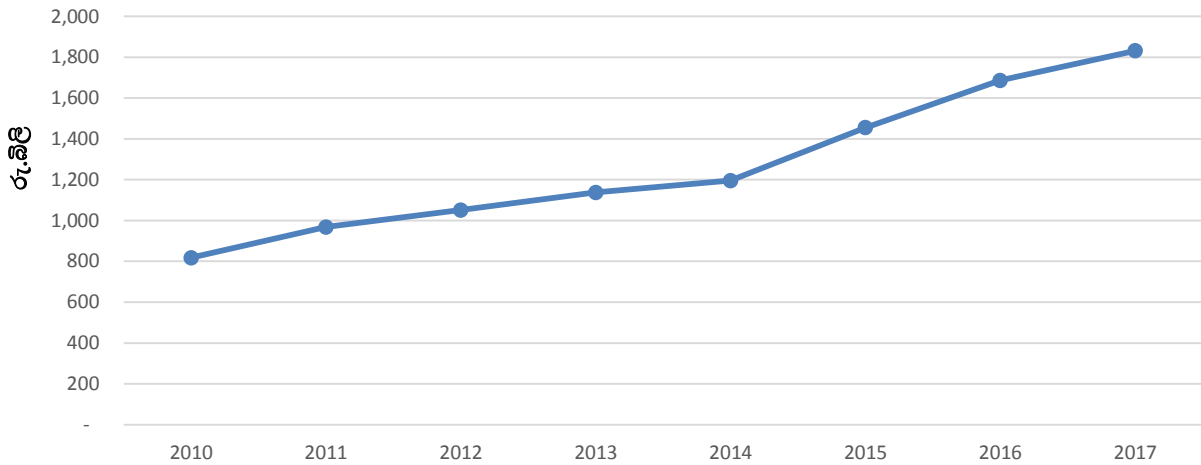
2.1 වගුව : රාජ්‍ය ආදායමේ සාරාංශය

රු.මිලි.

අයිතමය	2014	2015	2016	2017 (තාවකාලික)
මුළු ආදායම සහ ප්‍රදාන	1,204,621	1,460,892	1,693,557	1,839,562
මුළු ආදායම	1,195,206	1,454,878	1,686,061	1,831,531
බදු ආදායම	1,050,362	1,355,779	1,463,689	1,670,178
ආදායම් බදු	198,115	262,583	258,857	274,562
භාණ්ඩ හා සේවා මත බදු	615,832	803,798	841,967	1,025,799
විදේශ වෙළෙඳාම මත බදු	236,415	289,398	362,865	369,817
බදු නොවන ආදායම්	144,844	99,099	222,372	161,353
ප්‍රදාන	9,415	6,014	7,496	8,031
ද.දේ.නි.ප්‍රතිශතයක් ලෙස				
ආදායම සහ ප්‍රදාන	11.6	13.3	14.2	13.8
මුළු ආදායම	11.5	13.3	14.2	13.8
බදු ආදායම	10.1	12.4	12.3	12.6
බදු නොවන ආදායම	1.4	0.9	1.9	1.2
ප්‍රදාන	0.1	0.1	0.1	0.1

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

රූපසටහන 2.1 : රාජ්‍ය ආදායම



2.2 රජයේ ප්‍රතිපත්තිමය ක්‍රියාමාර්ග

2017 වසරේ රජය විසින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය සමඟින් රාජ්‍ය ආදායම ඉහළ නංවා ගැනීමට ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග රැසක් ගන්නා ලදී. ඒ අනුව, මධ්‍යකාලීනව 2017 වසරේ දී සෘජු සහ වක්‍ර බදු අතර පවතින පරතරය පියවීම සඳහා බදු ප්‍රතිසංස්කරණ කිහිපයක් තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. රජය විසින් 2017 අංක 24 දරන නව දේශීය ආදායම් පනත, 2017 වසරේ ඔක්තෝබර් මස නීතිගත කළ අතර එය 2018 වසරේ අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම නව දේශීය ආදායම් බදු පනත මගින් ආදායම් බදු පදනම පුළුල් කිරීමට සහ බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීම තුළින් සෘජු බදු ආදායම ඉහළ නැංවීමට අපේක්ෂා කෙරේ. මෙයට අමතරව, වාහන ආනයනය කරන අවස්ථාවේ දී ගෙවිය යුතු ලෙස ආර්ථික සේවා ගාස්තුවක් පැනවීම සහ 2017 වසරේ අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි කාර්තුවකට රු. මිලියන 50 සිට කාර්තුවකට රු. මිලියන 12.5 දක්වා ආර්ථික සේවා ගාස්තු බද්දට යටත් වන සීමාව අඩු කරන ලදී. ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු යටතේ ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්, සංචාරක නියෝජිත සේවාවන් සහ පදිංචිය සඳහා නිවාස සංකීර්ණ විකිණීම යනාදිය මත පනවා තිබූ බදු නිදහස් කිරීම් ඉවත් කරන ලද අතර ඒවා ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද යටතට ගෙන එන ලදී. නැව් සහ ගුවන් මගීන් මත පනවා තිබූ විගමන බද්ද ඇමරිකානු ඩොලර් 50 දක්වා ඉහළ නංවන ලදී. ආදායමේ කාන්දුවීම් වළක්වා ගැනීමට මධ්‍යසාර මත වූ බදු පදනම, සම්මත සැර ප්‍රමාණය වෙනුවට මධ්‍යසාර පරිමාව මත පදනම් වූ බදු පදනමකට සංශෝධනය කළ අතර මධ්‍යසාර නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කරනු ලබන අමු ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන බද්ද යටතට ගෙන එන ලදී. මෝටර් වාහන මත පනවා තිබූ නිෂ්පාදන බද්ද ඉහළ නංවන ලද අතර ආදායම අඩුවීම වළක්වා ගැනීමට ක්‍රියාමාර්ග රැසක් හඳුන්වා දෙන ලදී. 2017 වසරේ දී ද බදු පරිපාලනය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ස්වයංක්‍රීයකරණ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යන ලදී.

රජය විසින් ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ගයන් "2025 දක්ම" යටතෙහි දක්වා ඇති අරමුණු ළඟාකර ගැනීමට සහ රජයේ මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සාක්ෂාත් කර ගැනීමට සහාය වනු ඇත. ඒ අනුව, 2022 වසර වනවිට රාජ්‍ය ආදායම ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 17 කට වඩා ඉහළ මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂා කෙරේ. රාජ්‍ය ආදායමේ මෙම වර්ධනය අනෙකුත් ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය අරමුණු වන ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස අයවැය හිඟය 2020 - 2022 කාලසීමාව තුළ සියයට 3.5 ක් දක්වා අඩු කිරීම, මධ්‍යම රජයේ ණය ප්‍රමාණය 2020 වසර වනවිට ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 69 ක් දක්වා පහත හෙලීම සහ ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ආයෝජන සියයට 5.5 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට උපකාරී වනු ඇත.

වගුව 2.2 : විශේෂ සටහන

ප්‍රධාන රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග -2017

ක්‍රියාත්මක දිනය	ක්‍රියාමාර්ග
නිෂ්පාදන (විශේෂ විධිවිධාන) බද්ද	
2017.06.10	රාජ්‍ය සේවකයන් උදෙසා අනුග්‍රාහක බලපත්‍රමත දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත හෝ ආනයනික මෝටර් වාහන උදෙසා නිෂ්පාදන බදු සහනය සංශෝධනය කරන ලදී.
2017.06.19	උතුරු පළාත් සභා වාරයේ පළමුවර මන්ත්‍රීවරුන් හට අනුග්‍රාහක බලපත්‍ර මත මෝටර් රථ ආනයනය සඳහා නිෂ්පාදන බදු සහනය ප්‍රදානය කරන ලදී.
2017.07.12	විදේශ දූත සේවාවල සේවයේ නියුතු රාජ්‍ය නිලධාරීන් උදෙසා දේශීයව නිෂ්පාදනය කළ හෝ ආනයනික මෝටර් රථ මිලට ගැනීම සඳහා වූ නිෂ්පාදන බදු සහනය සංශෝධනය කරන ලදී.
2017.08.18	කුඩා ට්‍රැක්ටර් සහ තනි කැබ් රථ මත වූ නිෂ්පාදන බදු ඉවත් කරන ලදී. එන්ජින් ධාරිතාවය 150 ට අඩු යතුරු පැදි සඳහා වූ වටිනාකම මත ගෙවන ලද 90% ක නිෂ්පාදන බදු ප්‍රතිශතයක්ද ඉවත් කරන ලදී.
2017.11.10	2018 අයවැය යෝජනා වලට අනුව සුරාබද්දට යටත්වන අයිතමයන් සඳහා වූ නිෂ්පාදන බදු සංශෝධනය කරන ලදී.
2017.11.15	2018 අයවැය යෝජනා වලට පෙර විවෘත කරන ලද ණයවර ලිපි සම්බන්ධයෙන් වූ වාහන උදෙසා 2017 නොවැම්බර් 09 ට පෙර පැවති නිෂ්පාදන බදු අනුපාතය අදාළ කරන ලදී.
2017.11.16	අලුත් තත්වයේ පරිසර හිතකාමී විදුලි මෝටර් රථ සඳහා ලබාදෙන ලද නිෂ්පාදන බදු සහනය වසරකට අඩු පැරණි එවැනි තත්වයේ මෝටර් රථ සඳහාද හඳුන්වා දෙන ලදී.
2017.11.16	2018 අයවැයට පෙර ණයවර ලිපි විවෘත කරන වාහන සඳහා වෙනස් කරන ලද බදු ප්‍රතිශතයන් අය කිරීමෙන් නිදහස් කරන ලදී.
2017.11.23	දේශීයව එකලස් කරන ලද මෝටර් වාහන උදෙසා වූ සහනදායී නිෂ්පාදන බදු ප්‍රතිශතය 40 සිට 30 දක්වා අඩු කරන ලදී.
සුරාබදු ආඥා පනත	
2017.01.01	මධ්‍යසාර,ගබඩාකර තැබීමේදී හා ප්‍රවාහනයේදී සිදුවන වාණිජමය හා කාර්මික මගින් සිදුවන හානි සඳහා ලබාදෙනු ලබන දීමනාව අඩු කරන ලදී.
2017.01.01	වාර්ෂික මධ්‍යසාර බලපත්‍ර ගාස්තු සංශෝධනය කරන ලදී.
2017.01.01	බෝතල් කල රා සඳහා වූ නිෂ්පාදන බද්ද රු.30 සිට 50 දක්වා ඉහළ දමන ලදී.
2017.01.01	දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත බෝතල් කල රා වෙනුවෙන් රු.100,000 ක බලපත්‍ර ගාස්තුවක් සහ විකිණුම් මත රු. 50,000 ක ගාස්තුවක් හඳුන්වා දෙන ලදී.
2017.07.28	විදේශීය මත්පැන් ආනයනය සඳහා වූ බලපත්‍ර නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සරල කරන ලදී.
2017.08.01	පානීය නොවන ස්ප්‍රිතු තොග ලිටර් ආනයනය කිරීමේදී රු. 25 ක නිෂ්පාදන බද්දක් 2017.08.01 දින සිට පනවන ලදී.
2017.11.10	පානීය නොවන ස්ප්‍රිතු ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනයේදී කිලෝග්‍රෑම්යක් සඳහා රු. 15 ක නිෂ්පාදන බද්දක් පනවන ලදී.

2017.11.10	මධ්‍යසාර බදු අයකිරීමේ පදනම ලිටරයක් උදෙසා පරීක්ෂා කර බැලීමේදී යන පදනම මධ්‍යසාර ධාරිතාවය ලෙස සංශෝධනය කරන ලදී.
2017.11.09	ඉක්ෂුපාක,බඩඉරිගු, සහල් සහ පළතුරු යන අමුද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදන බදු සඳහා අදාළ කරන ලදී.
2017.11.10	අමුද්‍රව්‍ය මත නිෂ්පාදන බදු පනවන ලදී.
2017.12.19	පානීය නොවන ස්ප්‍රිතු කිලෝග්‍රෑම්යක් සඳහා රු. 15 ක නිෂ්පාදන බද්දක් පනවන ලදී.
මුද්දර බදු	
2017.02.21	මෝටර් වාහන වර්ගයන් අනුව රක්ෂණ ගිවිසුම් වලදී, කල්බදු ගිවිසුම් වලදී හා කුලී සින්තක්කර ගිවිසුම් වලදී අයකරනු ලබන මුද්දර ගාස්තු විශේෂිත ඉලක්කර බදු පනවන ලදී.
වරාය සහ ගුවන්තොටුපල සංවර්ධන බදු (PAL)	
2017.12.14	බල ගැන්වීම අවශ්‍ය නොවන ගුවන් ක්‍රීඩා සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රීඩා උපකරණ ඇතුළු භාණ්ඩ 253 ක පමණ වරාය හා ගුවන්තොටුපල සංවර්ධන බදු ඉවත් කරන ලදී. මෝටර් මගින් ක්‍රියාත්මක නොවන ජල ක්‍රීඩා උපකරණ වල වරාය හා ගුවන්තොටුපල සංවර්ධන බදු ඉවත් කරන ලදී.
සෙස් බදු	
2017.03.22	සලකුණු නොමැති ටයර් ආවරණ, තාපයෙන් මැඩීම,තාපයෙන් ඇදීම හෝ තෙරපීම හැර තවදුරටත් නොසැකසූ වානේ දඩු සහ පොලු වර්ග සහ රේඛීය අඩු සනත්වයෙන් යුතු පොලී එතිලින් සෙස් බද්දෙන් නිදහස් කරන ලදී.
2017.08.02	තිරිඟු පිටි මත සෙස් බදු කිලෝග්‍රෑම්යකට රු. 15 ලෙස අඩු කරන ලදී.
2017.08.27	හඳුනාගත් අයිතම 253 මත සෙස් බදු සංශෝධනය කරන ලදී
ආර්ථික සේවා ගාස්තු (ESC)	
2017.04.01	වාහන ආනයනය කරනු ලබන මොහොත පදනම්ව ආර්ථික සේවා ගාස්තු අයකිරීම හඳුන්වා දීම හා ආර්ථික සේවා ගාස්තු කාර්තුවකට රු. මිලියන 50 සිට 12.5 දක්වා අඩුකරන ලදී.
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	
2017.08.01	පහත දැක්වෙන නිදහස් කිරීමේ ඉවත් කරන ලදී ජාත්‍යන්තර ප්‍රවාහන සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් අදාළ වන්නා වූ බදු ඒවා ශ්‍රී ලංකා ගුවන් සමාගම, මිහින් ලංකා පුද්ගලික ආයතනය හෝ ශ්‍රී ලංකා කේටරින් සේවා සමාගම වෙත නියෝජනය හිමි වන විට. ලංකා සතොස හා ශ්‍රී ලංකා සමුපකාර ව්‍යාපාරය විසින් සපයනු ලබන ඕනෑම භාණ්ඩයක් හෝ සේවාවක් සම්බන්ධ කොන්ත්‍රාත් කරුවන්ගේ ඉදිකිරීම් සේවා ගුවන් ගමන් නියෝජිතයෙකු රට ඇතුළත සංචාර සම්බන්ධයෙන් සඳහා වන ගෙවීම් විදේශ ව්‍යවහාර මුදල් වලින් බැංකුවක් හරහා සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවන්හි දේශීය බදු නිවාස විකුණුම් මත පහත දැක්වෙන අයිතම ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වලින් නිදහස් කරන ලදී. විදේශීය සන්නිවේදන ද්වාර ක්‍රියාකරුවන් මාර්ගයෙන් දේශීය ක්‍රියාකරුවන් වෙත සපයනු ලබන ජාත්‍යන්තර සන්නිවේදන සේවාවන් මුද්‍රිත පොත්, සඟරා, ජර්නල් හෝ වාර ප්‍රකාශන සූර්ය පැනල සහ ඊට අදාළ උපකරණ
2017.01.07	ආනයන තීරු බදු සහල් සඳහා වන ජාතික උප බෙදීම් සංයෝජිත වර්ගීකරණ ඇති කරන ලදී.

2017.02.01	ඩීසල් ලීටරයක් සඳහා රු. 3.00 ක සහ පෙට්‍රල් ලීටරයක් සඳහා රු. 10.00 ක තීරු බදු අත්හැරීමක් ලබාදෙන ලදී.
2017.02.17	දේශීය ව්‍යාපාර සඳහා පහසුකම් සැපයීම උදෙසා හඳුනාගත් අයිතමයන් සඳහා තීරු බදු සංශෝධනයක් සිදු කරන ලදී.
2017.03.15	ඇගල්ම් නිෂ්පාදනය සහ අපනයනය කිරීමේ කටයුතු වල නතරව සිටින කර්මාන්තයේ නිරත ව්‍යාපාර විසින් තීරුබදු වලින් නිදහස් යෝජනා ක්‍රමයක් යටතේ කොන්දේසි සහිතව ආනයනය කරන ලද යන්ත්‍ර හා උපකරණ අපහරණය කිරීමේදී රේගු වටිනාකම නිර්ණය කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් ප්‍රකාශ කරන ලදී.
2017.07.08	කිරිපිටි සඳහා තීරු බදු අත්හැරීම කිලෝග්‍රෑමයකට රු. 223.00 දක්වා ඉහල දමන ලදී.
2017.08.02	තිරිඟු පිටි සඳහා තීරුබදු අත්හැරීම කිලෝග්‍රෑමයකට රු.6.00 දක්වා වැඩි කරන ලදී.
2017.08.12	තෝරාගත් සංයෝජිත වර්ගීකරණ නිර්වචනයන් සංශෝධනය කරන ලද අතර නව ජාතික උප බෙදීම් සංයෝජිත වර්ගීකරණ ඇති කරන ලදී.
2017.08.14	කොන්දේසිගත පදනම මත බදු නිදහස් කිරීමේ අනුමත යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ආනයනය කරන ලද මෝටර් වාහන අපහරණය සඳහා රේගු වටිනාකම තීරණය කිරීමේ නියෝග නිකුත් කරන ලදී.
2017.02.17	<p>දේශීය කර්මාන්ත සඳහා පහසුකම් සැලසීමේ අරමුණින් සත්ව ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය, දුනු කොළ නිෂ්පාදනය සඳහා වන වානේ දඩු සහ පොලු වර්ග සහ ප්‍රමිතියෙන් යුත් ගොඩනැගිලි තැනීම සඳහා යොදා ගන්නා වානේ මත වූ ආනයන බදු නිදහස් කරන ලදී.</p> <p>ප්‍රාථමික ස්වරූපවලින් ඇති බහු අවයවිත,සෝයා බෝංචි,ටයර්,වානේ, බෝල බෙයාරිං, ස්පාක් ජ්ලෝ සහ බැටරි සඳහා අදාල තීරු බදු සංශෝධනය කරන ලදී.</p> <p>බීම අතුරු බට වලින් සාදන ලද පලතුරු, ලෝහමය කෑන් සඳහා භාවිත කරන මුඩි සහ කොන්ක්‍රීට් මිශ්‍රණ රථ යනාදිය සඳහා නව ජාතික උපබෙදුම් සංයෝජිත වර්ගීකරණයක් ඇතිකරන ලදී.</p> <p>කර්මාන්ත කරුවන්ගේ ඉල්ලීම් සහ තීරණ ගැනීමේ කාර්යක්ෂමතාවය සඳහා තෝරාගත් සංයෝජිත වර්ගීකරණ විස්තරයන් හා නව උපබෙදුම් සංයෝජිත වර්ගීකරණයන් නිර්මාණය කිරීම සංශෝධනය කරන ලදී.</p> <p>2018 අයවැය යෝජනා අනුව පහත සංශෝධන සිදු කරන ලදී.</p> <p>ආනයනික තීරු බදු නිදහස් කිරීම හා සහනයන් සංශෝධනය කරන ලදී.</p> <p>ආනයනික තීරු බදු සංයෝජිත වර්ගීකරණය සංශෝධනය කරන ලදී</p> <p>ලෝක රේගු සංවිධානයේ නිර්ණායකයන්ට ගැලපෙන ලෙස ජාතික උප බෙදුම් සංයෝජිත වර්ගීකරණය සමඟ 2017 රේගු සංයෝජිත වර්ගීකරණයට අවශ්‍ය ගැලපුම් සහ සංශෝධනයන් සිදු කරන ලදී.</p>
2017.01.07	<p>විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද</p> <p>කැකුළු,නාඩු සහ සම්බා යන සහල් සඳහා විශේෂ කිලෝග්‍රෑමයට රු. 15 ක විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්දක් පනවන ලදී.</p>
2017.01.19	දේශීය පොල් සහ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනවල දේශීය මිල ගණන් පාලනය උදෙසා එළවළු තෙල් ආනයනය සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද කිලෝග්‍රෑමයකට රු.20 කින් අඩු කරන ලද අතර උම්බලකඩ, වියලි හාල්මැස්සන්, උඳු, මිරිස්,කොත්තමල්ලි කහ,එළවළු තෙල්,උඳු පිටි සහ ටින් මාළු සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.01.28	දින 30 ක කාලසීමාවක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි කැකුළු,නාඩු සහ සම්බා යන සහල් වර්ගයන් සඳහා කිලෝග්‍රෑමයට රු. 10 ක් වූ බදු අත්හැරීමක් ලබාදෙන ලදී.
2017.02.17	අර්තාපල් හා ලොකු එෂු ආනයනය සඳහා අය කල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද රු. 5 කින් වැඩි කරන ලදී.

2017.02.24	එළවළු තෙල් ආනයනය සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද කිලෝග්‍රෑමයට රු. 20 කින් අඩු කරන ලදී.
2017.02.27	කැකුළු, නාඩු සහ සම්බා යන සහල් වර්ගයන් සඳහා අයකල රු. 10 ක් වූ විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු අත්හැරීම දින 30 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.03.08	දේශීය සීනි නිෂ්පාදකයන්ට පහසුකම් සැපයීමේ අයකරන සහ දේශීය වෙළඳපලේ මිල ස්ථාවරත්වය පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් මැකරල් මාළු, මෑ වර්ගයේ ඇට, කොණ්ඩා කඩල, කවිපි, කුරක්කන්, දුඹුරු/සුදු සීනි සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 06 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.03.28	කැකුළු, නාඩු සහ සම්බා යන සහල් වර්ගයන් සඳහා අමතරව ලද විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද වූ රු. 10 ක බදු ප්‍රමාණය 2017 මාර්තු 31 දක්වා දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.04.01	සහල් සඳහා ඇතිකල විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද දින 60 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි කිලෝග්‍රෑමයට රු. 5 ක් දක්වා අඩු කරන ලදී.
2017.04.02	කරවල, යෝගට්, වෙඩරු, කිරිවලින් නිපදවූ තැවරුම්, සුදු ඵෑණු , අළුත් දොඩම්, මිදි, ඇපල්, උළුහල් ඇට, කුරක්කන් පිටි, පොතු හරින ලද රටකපු, අබ ඇට සහ ලුණු ආනයනය සඳහා අය කල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 06 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.04.08	පාරිභෝගික ජනතාවට ස්ථාවර මිලක් ලබාදීම අරමුණු කොටගෙන මසුන්, මුං ඇට, මැංගුස්ටින්, දොඩම් (වියලි), පෙයාර්ස්, වෙරිස්, ජලමිස්, කිවි පාටි සහ දොඩම් යන දෑ මත අයකල විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද 2017 මැයි 08 සිට මාස 06 ක කාලසීමාවක් දක්වා දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.05.21	දුඹුරු සහල්, කැකුළු නාඩු සහ සම්බා සඳහා රු.5.00 ක විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්දක් පනවන ලදී.
2017.05.31	තෝරාගත් ආනයනික සහල් වර්ගයන් සඳහා පනවා ඇති රු.5.00 ක විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද 2017 අගෝස්තු 31 දක්වා දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.06.06	මාගරින් ආනයනය සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස හයක කාලයක් සඳහා දීර්ඝ කරන ලද අතර සීනි ආනයනය සඳහා කිලෝග්‍රෑමයකට අයකල රු. 10 ක විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද රු. 10 කින් වැඩි කරන ලදී.
2017.06.07	මාළු ආනයනය සඳහා වූ විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද දින 30 ක කාලයක් සඳහා කිලෝග්‍රෑමයකට රු. 25.00 ක් වූ බදු අත්හැරීමක් ප්‍රදානය කරන ලදී.
2017.07.01	කැඩුණු සහල් සම්බන්ධයෙන් කිලෝග්‍රෑමයකට රු. 5.00 ක විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්දක් මාස 03 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි පනවන ලදී.
2017.07.19	උම්බලකඩ, හාල්මැස්සන්, උඳු, මිරිස්, කොත්තමල්ලි, කහ, පිටි හා ටින් මාළු සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 06 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.07.27	දුඹුරු සහල්, කැකුළු, නාඩු සහ සම්බා සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද කිලෝග්‍රෑමයට ශත 25 කින් අඩු කරන ලදී.
2017.08.01	තලපත් සහ කොප්පරා මාළු සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 03 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි කිලෝග්‍රෑමයකට රු. 25.00 දක්වා අඩු කරන ලදී. කිරිඟු සඳහා මාස 06 ක කාලසීමාවක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි කිලෝග්‍රෑමයකට රු. 10 ක විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්දක් පනවන ලදී.
2017.08.02	කැඩුණු සහල් සම්බන්ධයෙන්වූ විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද ශත 25 දක්වා අඩු කරන ලදී.
2017.08.16	සුදු සීනි සඳහා විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද කිලෝග්‍රෑමයකට රු. 33.00 දක්වා මාස 06 ක කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා වැඩි කරන ලදී.
2017.08.17	අර්තාපල්, ලොකු ඵෑණු සහ පරිප්පු සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 06 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.08.24	එළවළු තෙල් ආනයනය සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 04 ක

	කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.09.08	මැකරල්(මාලු), මෑ වර්ගයේ ඇට, කොණ්ඩ කඩල, කවිපි, සහ කුරක්කන් සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 06 ක කාලයක් සඳහා බලපැවැත්වෙන පරිදි දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.10.02	කරවල, යෝගට්,බටර් ඇතුළුව අයිතම 12 ක් සඳහා අය කල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 06 ක කාලයක් සඳහා දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.11.01	තලපත් සහ කොප්පරා මාළු සඳහා අයකල විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද කිලෝග්‍රෑමයට රු. 75 හෝ සියයට 10 යන දෙකෙන් වැඩි අගය දක්වා ඉහල නංවන ලදී.
2017.11.08	මාළු, මුං ඇට, මැංගුස්, වියලි දොඩම්, පෙයාර්ස්, වෙරි, ප්ලම්ස්, කිවිපාටි, සහ දොඩම් යන භාණ්ඩ සඳහා අයකල විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද මාස 06 ක කාලයක් සඳහා දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.11.09	හාල්මැස්සන්,කරවල,අල සහ ලොකු ඵෑණු සඳහා පනවන ලද විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද අඩු කරන ලදී.
2017.11.21	රතු ඵෑණු , රට ඉඳි, වියලි මිදි, සුදුරු බීජ, මහදුරු බීජ සහ මාගරින් ආනයනය සඳහා අයකල විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද දීර්ඝ කරන ලදී.
2017.12.14	කොප්පරා තලපත් හා තෝරා මාළු ආනයනය මත පනවන ලද විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද කිලෝග්‍රෑමයකට රු. 25 දක්වා අඩු කරන ලදී.
2017.12.15	එළවළු තෙල් මත පනවන ලද විශේෂිත වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද අයවැයට පෙර පැවති ප්‍රතිශතය දක්වා වැඩි කරන ලදී.

අනිකුත් බදු සහ ගාස්තු

2017.01.01	අපගමන බදු ප්‍රතිශතය ගුවන් හා නැව් මගීන් යන දෙපාර්ශවය සඳහාම ඇමරිකානු ඩො.50 දක්වා ඉහල දමන ලදී.
2017.09.01	අන්තර්ජාල සේවා මත විදුලි සංදේශ බදු අයකිරීම ඉවත් කරන ලදී.
2017.11.08	ටෙලිනාට්‍ය, චිත්‍රපට සහ වෙළඳ දැන්වීම් සඳහා වන බදු සංශෝධනය කරන ලදී.

පරිපාලනමය ගාස්තු

2017.01.09	භූමිතෙල් සඳහා වන සිල්ලර මිල ගණන් ලීටරයකට රු. 44.00 දක්වා රු. 5.00 කින් පහත දමන ලදී.
2017.04.27	තෝරාගත් පාරිභෝගික භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් උපරිම මිල සීමාවක් පනවන ලදී
2017.02.08	සහල් සඳහා උපරිම මිල සීමාවක් පනවන ලදී.
2017.02.17	දේශීය නිපදවන සහ ආනයනික සහල් සඳහා උපරිම සිල්ලර සීමාවක් පනවන ලදී.
2017.09.26	කිලෝග්‍රෑම් 12.5 ක ගෘහස්ථ ගෑස් සිලින්ඩරයක මිල රු. 1,431.00 දක්වා රු. 110.00 කින් ඉහල දමන ලදී.

වගුව 2.3 ඇස්තමේන්තුගත හා තත්‍ය ආදායම - 2017

අයිතමය	රු.මිලි.		
	ඇස්තමේන්තු	තත්‍ය	අපගමනය
මුළු ආදායම	2,010,300	1,831,531	-178,769
බදු ආදායම	1,827,000	1,670,178	-156,822
දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව			
ආදායම් සහ ලාභ මත බදු	334,550	274,562	-59,988
එකතු කළ අගය මත බදු - දේශීය (ශුද්ධ)	232,000	275,346	43,346
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු (දේශීය)	42,000	49,715	7,715
උප එකතුව	608,550	599,623	-8,927
රේගු දෙපාර්තමේන්තුව			
ආනයන බදු	165,000	136,501	-28,499
එකතු කළ අගය මත බදු - ආනයන (ශුද්ධ)	148,000	168,393	20,393
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු - ආනයන	24,000	19,320	-4,680
වරාය ගුවන්තොටුපොළ සංවර්ධන බදු	106,000	102,360	-3,640
සෙස් බදු	60,000	59,554	-446
විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු	65,000	71,402	6,402
නිෂ්පාදන (විශේෂ විධිවිධාන බදු)	404,000	356,240	-47,760
දුම්වැටි	105,000	85,956	-19,044
බනිජ තෙල	55,000	73,983	18,983
මෝටර් වාහන සහ අනෙකුත්	244,000	196,301	-47,699
උප එකතුව	972,000	913,770	-58,230
සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව			
මත්පැන්/දුම්කොළ	175,035	113,260	-61,775
උප එකතුව	175,035	113,260	-61,775
අනෙකුත්			
විදුලි සංදේශ බද්ද	43,000	33,399	-9,601
බලපත්‍ර ගාස්තු සහ අනෙකුත්	28,415	10,126	-18,289
උප එකතුව	71,415	43,525	-27,890
බදු නොවන ආදායම	183,300	161,353	-21,947

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

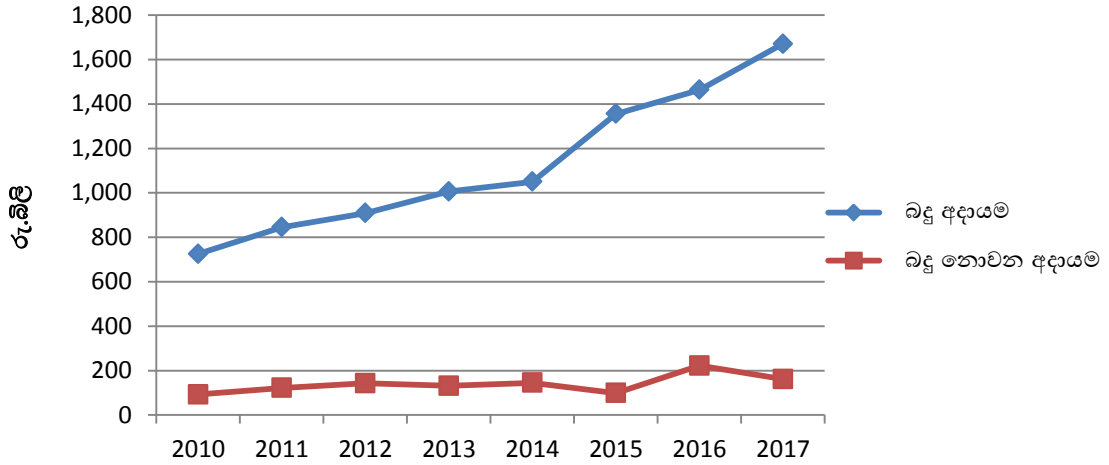
2.3 රාජ්‍ය ආදායම් ප්‍රවණතා

රජය විසින් ගනු ලැබූ රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාමාර්ග පිළිබිඹු කරමින් 2016 වසරේ ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 12.3 ක් ලෙස පැවති බදු ආදායම 2017 වසරේ දී සියයට 12.6 ක් දක්වා වර්ධනය වී ඇත. කෙසේ වුවද, 2016 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 14.2 ක් පැවති සමස්ත රාජ්‍ය ආදායම 2017 වසරේ දී ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 13.8 ක් දක්වා අඩු වූ අතර මේ සඳහා 2016 වසරේ දී සියයට 1.9 ක්ව පැවති බදු නොවන ආදායම ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 1.2 ක් දක්වා පහළයාම හේතු වී ඇත.

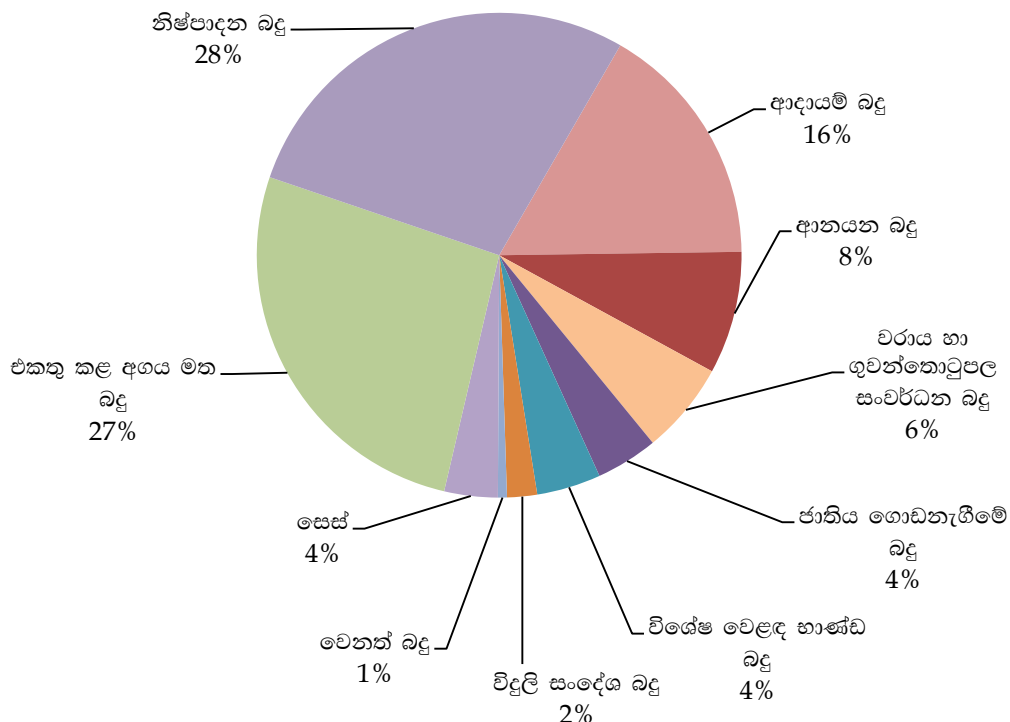
නාමික වශයෙන් ගත්කල, රු. බිලියන 2,010.3 ක් වන ඇස්තමේන්තු ගත ආදායමට සාපේක්ෂව 2016 වසරේ දී රු. බිලියන 1686.1 ක්ව පැවති සමස්ත ආදායම 2017 වසරේ දී රු. බිලියන 1831.5 ක් දක්වා සියයට 8.6 කින් වර්ධනය වී ඇත. රු. බිලියන 1,827.0 ක් වන ඇස්තමේන්තු ගත බදු ආදායම 2016

වසරේදී රු. බිලියන 1463.7 ක් වූ අතර 2017 වසරේ දී රු. බිලියන 1670.2 ක් දක්වා සියයට 14.1 කින් ඉහළ ගොස් ඇත. කෙසේ වුවද, රු. බිලියන 183.3 ක් වන ඇස්තමේන්තුගත බදු නොවන ආදායම 2016 වසරේ දී රු. බිලියන 222.4 ක් පැවති අතර 2017 වසරේ දී රු. බිලියන 161.3 ක් දක්වා සියයට 27.4 කින් අඩු වී ඇත.

රූපසටහන 2.2 : රාජ්‍ය ආදායම 2010 - 2017



රූපසටහන 2.3 : බදු ආදායමේ සංයුතිය - 2017



2.4 වගුව : රාජ්‍ය ආදායම

රු.මිලි.

අයිතමය	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (තාවකාලික)
බදු ආදායම	908,915	1,005,895	1,050,362	1,355,779	1,463,689	1,670,178
ආදායම් බදු	172,594	205,666	198,115	262,583	258,857	274,562
එකතු කළ අගය මත බදු	229,604	250,523	275,350	219,700	283,470	443,739
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	38,736	40,937	44,583	45,004	57,424	69,035
නිෂ්පාදන බදු	223,960	250,700	256,690	497,623	454,952	469,454
ආනයන බදු	80,155	83,123	81,108	132,189	156,487	136,501
වරාය හා ගුවන්තොටුපළ සංවර්ධන බදු	70,111	61,987	68,646	58,644	88,823	102,360
විශේෂ වෙළෙඳ හාණ්ඩ බදු	33,666	46,705	47,953	52,276	55,825	71,402
අනෙකුත්	60,089	66,255	77,917	87,760	107,851	103,125
බදු නොවන ආදායම	142,547	131,552	144,844	99,099	222,372	161,353
පොලී/කුලී	11,686	11,995	13,647	7,321	15,806	11,845
ලාභ සහ ලාභාංශ	46,761	35,169	46,814	29,798	108,160	53,998
විකුණුම් සහ ගාස්තු	26,019	40,720	35,499	44,632	72,606	66,575
සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්වය	11,738	15,145	14,919	15,213	18,046	22,940
මහ බැංකු පැවරුම්	43,000	26,350	11,500	-	5,000	-
අනෙකුත්	3,343	2,173	22,466	2,135	2,754	5,995
මුළු ආදායම	1,051,462	1,137,447	1,195,206	1,454,878	1,686,061	1,831,531
ද.දේ.නි.ප්‍රතිශතයක් ලෙස						
බදු ආදායම	10.4	10.5	10.1	12.4	12.3	12.6
ආදායම් බදු	2.0	2.1	1.9	2.4	2.2	2.1
එකතු කළ අගය මත බදු	2.6	2.6	2.7	2.0	2.4	3.3
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	0.4	0.4	0.4	0.4	0.5	0.5
නිෂ්පාදන බදු	2.6	2.6	2.5	4.5	3.8	3.5
ආනයන බදු	0.9	0.9	0.8	1.2	1.3	1.0
වරාය හා ගුවන්තොටුපළ සංවර්ධන බදු	0.8	0.6	0.7	0.5	0.7	0.8
විශේෂ වෙළෙඳ හාණ්ඩ බදු	0.4	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5
අනෙකුත්	0.7	0.7	0.8	0.8	0.9	0.8
බදු නොවන ආදායම	1.6	1.4	1.4	0.9	1.9	1.2
පොලී/කුලී	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1
ලාභ සහ ලාභාංශ	0.5	0.4	0.5	0.3	0.9	0.4
විකුණුම් සහ ගාස්තු	0.3	0.4	0.3	0.4	0.6	0.5
සමාජ ආරක්ෂණ දායකත්වය	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.2
මහ බැංකු පැවරුම්	0.5	0.3	0.1	-	...	-
මුළු ආදායම	12.0	11.9	11.5	13.3	14.2	13.8

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

.. සැලකිය යුතු නොවේ
- ලැබී නොමැත

2.5 වගුව : රජයේ බදු ආදායම - ප්‍රභවයන් අනුව

රු.මිලි.

මූලාශ්‍රය	2016	2017 (තාවකාලික)	2017/2016 වෙනස (%)
ආදායම් බදු	258,857	274,562	6.1
සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන බදු	154,324	143,588	(7.0)
උපයන විට ගෙවීමේ බදු	28,169	32,920	16.9
ආර්ථික සේවා ගාස්තු	20,458	44,720	118.6
පොලී මත බදු	55,906	53,334	(4.6)
දේශීය පරිභෝජනය මත පදනම්වූ බදු	419,897	530,838	26.4
එකතු කළ අගය මත බදු - දේශීය	168,134	275,346	63.8
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු - දේශීය	39,029	49,715	27.4
සුරා බදු	120,238	113,684	(5.5)
දුම්වැටි සහ දුම්කොළ මත බදු	88,792	86,002	(3.1)
අනෙකුත් (නිෂ්පාදන)බදු	3,704	6,091	64.4
ආනයනය මත පදනම් වූ බදු	738,814	821,253	11.2
ආනයන බදු	156,487	136,501	(12.8)
එකතු කළ අගය මත බදු - ආනයන	115,336	168,393	46.0
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු - ආනයන	18,395	19,320	5.0
වරාය හා ගුවන් තොටුපොළ සංවර්ධන බදු	88,823	102,360	15.2
විශේෂ වෙළෙඳ භාණ්ඩ බදු	55,825	71,402	27.9
සෙස් බදු	61,730	59,554	(3.5)
බනිජ තෙල් නිෂ්පාදන බදු	55,719	73,983	32.8
මෝටර් වාහන නිෂ්පාදන බදු	186,499	189,740	1.7
බලපත්‍ර සහ අනෙකුත්	46,121	43,525	(5.6)
විදුලි සංදේශ බදු	35,976	33,399	(7.2)
අනෙකුත්	10,145	10,126	(0.2)
මුළු බදු ආදායම	1,463,689	1,670,178	14.1

මූලාශ්‍රය: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

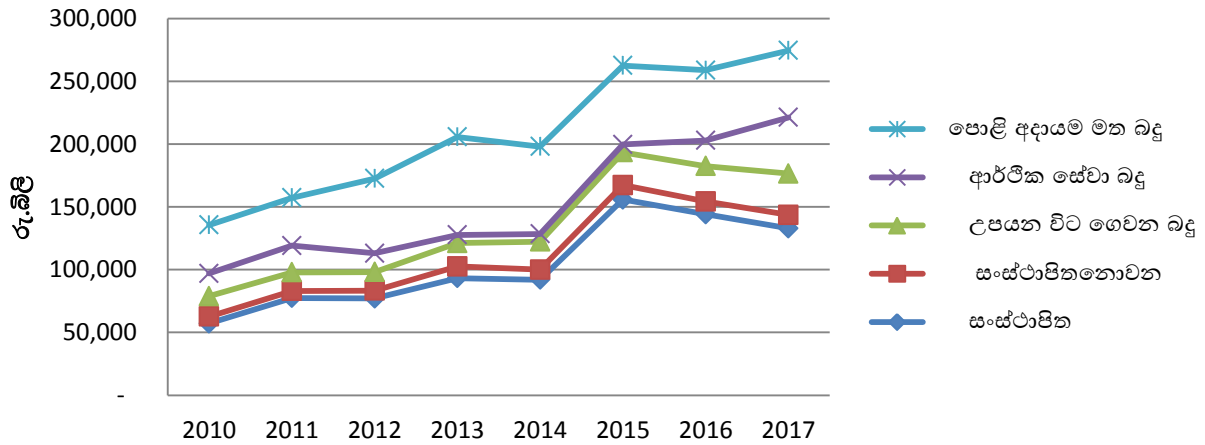
2.3.1 බදු ආදායම

ආදායම් බදු

2017 වර්ෂයේ රු. බිලියන 274.6 ක් වූ සංස්ථාපිත සහ සංස්ථාපිත නොවන බදු, උපයන විට ගෙවීමේ බදු, ආර්ථික සේවා ගාස්තු සහ පොලී ආදායම මත රඳවා ගැනීමේ බදු ඇතුළු ආදායම් බදු ආදායම 2016 වර්ෂයේ දී වාර්තා කළ රු. බිලියන 258.9 ට සාපේක්ෂව සියයට 6.1 කින් වර්ධනය විය. 2017 වර්ෂයේ සංස්ථාපිත සහ සංස්ථාපිත නොවන බදු ආදායම රු. බිලියන 143.6 ක් දක්වා සියයට 7 කින් අඩුවිය. මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් ආදායම් බදු වෙනුවෙන් හිලව් කල හැකි ආර්ථික සේවා ගාස්තු ආදායම රු. බිලියන 44.7 ක් දක්වා සියයට 118.6 කින් වර්ධනය වීම හේතු විය. මේ අනුව 2016 වර්ෂයේ ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 2.2 ක් වූ ආදායම් බදු ආදායම 2017 වර්ෂයේ දී ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 2.1 ක් දක්වා අඩුවිය. ආර්ථික සේවා ගාස්තු

ආදායම වර්ධනය සඳහා මෝටර් වාහන ආනයනය කරන අවස්ථාවේ එම ආනයන මත ආර්ථික සේවා ගාස්තු පැනවීම සහ 2017 අප්‍රේල් 1 දින සිට ආර්ථික සේවා ගාස්තුවට යටත්වන පිරිවැටුම කාර්තුවකට රු. මිලියන 50 සිට රු. මිලියන 12.5 දක්වා අඩුකිරීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවිය.

රූපසටහන 2.4 : සෘජු බදු 2010 - 2017



2.6 වගුව : ආදායම් බදු කාර්යසාධනය

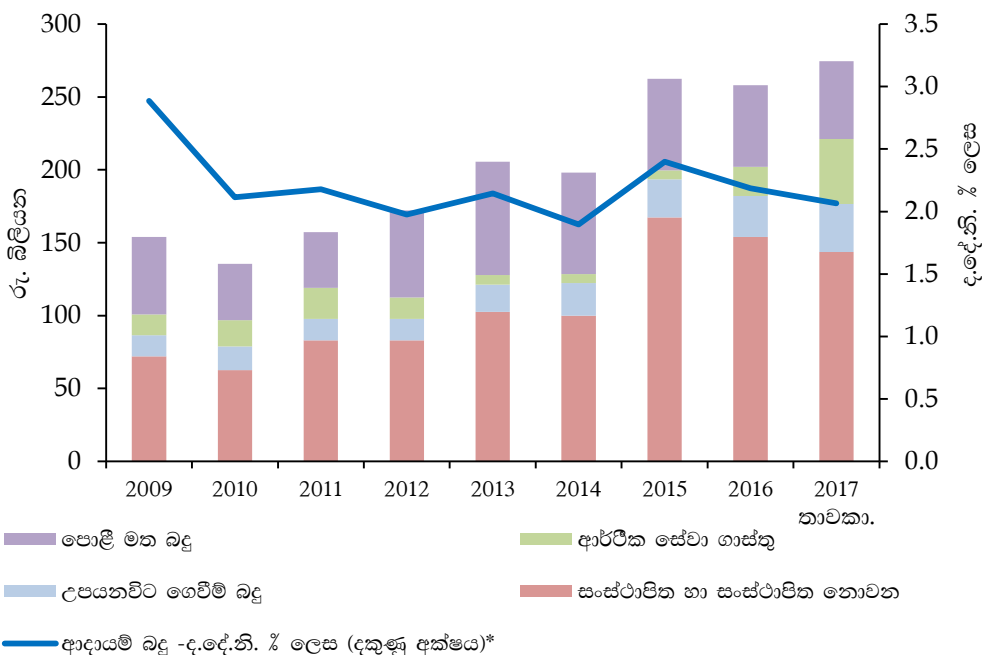
රු. මිලියන

අයිතමය	2015	2016	2017 (තාවකාලික)	වර්ධනය %
ආදායම් බදු	262,583*	258,857	274,562	6.1
සංස්ථාපිත හා සංස්ථාපිත නොවන බදු	167,325*	154,324	143,588	-7.0
උපයන විට ගෙවීමේ බදු	26,206	28,169	32,920	16.9
ආර්ථික සේවා ගාස්තු	6,148	20,458	44,720	118.6
පොලිය මත රඳවා ගැනීමේ බදු	62,904	55,906	53,334	(4.6)

* රු. බිලියන 49.8 ක සුපිරි වාසි බද්දක් අන්තර්ගත වේ

මූලාශ්‍ර : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

රූපසටහන 2.5 ආදායම් බදු කාර්ය සාධනය



2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 32.9 ක් වූ උපයන විට ගෙවීමේ බදු ආදායම 2016 වර්ෂයේ ආදායම වූ රු. බිලියන 28.1 සාපේක්ෂව සියයට 16.9 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර ඇත. මෙම කැපී පෙනෙන වර්ධනය සඳහා රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික අංශයේ වැටුප් වර්ධනය සහ සංචාරක, තොරතුරු සන්නිවේදනය සහ වෘත්තීය සේවා වැනි ඉහල ආදායම් සහිත අංශවල රැකියා වර්ධනය මේ සඳහා හේතුවිය. කෙසේ වුවද 2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 53.3 ක් වූ පොලිය මත බදු ආදායම 2016 වර්ෂයේ වාර්තා කළ රු. බිලියන 55.9 ට සාපේක්ෂව සියයට 4.6 ක පහත යාමක් පෙන්නුම් කර ඇත. මේ සඳහා භාණ්ඩාගාර සුරැකුම්පත් නිකුතුවේ අඩුවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවිය. 2017 වර්ෂය සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම් බදු ඉලක්කය වූ රු. බිලියන 335 කින් සපුරා ගත හැකි වූයේ රු. බිලියන 274.6 ක් පමණි. නව දේශීය ආදායම් පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකිවීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවිය.

එකතු කළ අගය මත බද්ද

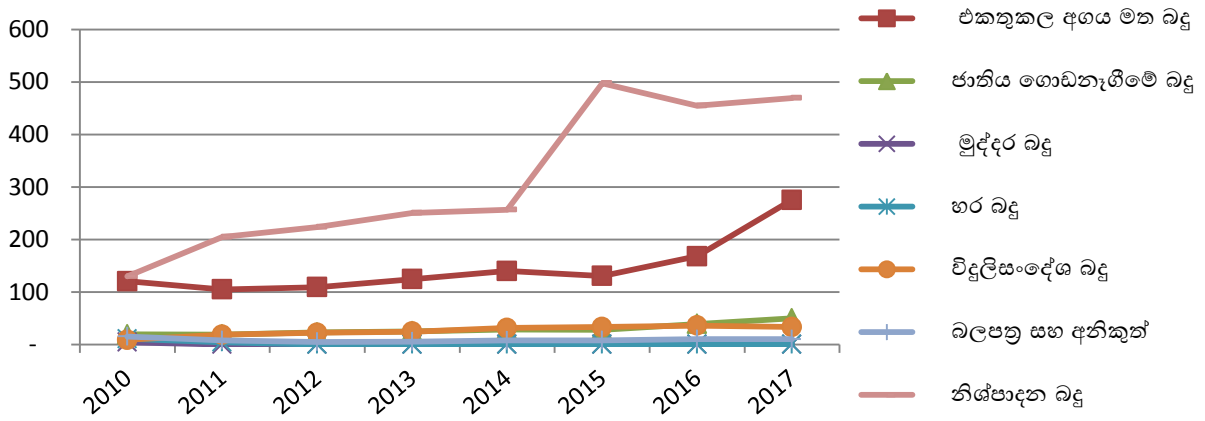
2016 වර්ෂයේ වාර්තා කළ රු. බිලියන 283.5 ක් වූ එකතු කළ අගය මත වූ බදු ආදායම 2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 443.7 ක් දක්වා සියයට 56.5 කින් ඉහළ යන ලදී. ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙසට එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 2016 වර්ෂයේ දී සියයට 3.1 ක් වූ අතර, එම අගය 2016 වර්ෂයේ දී 3.1 ක් වූ අතර, එය 2016 වර්ෂයේ දී රජයේ මුළු ආදායමින් සියයට 19.4 සිට 2017 වර්ෂය වනවිට සමස්ත රාජ්‍ය ආදායමින් සියයට 26.6 දක්වා ඉහළ යන ලදී.

2016 වර්ෂය මැද දී සෞඛ්‍ය සහ විදුලි සංදේශ යන අංශ සඳහා ලබාදුන් බදු සහන ඉවත් කිරීම සහ එකතු කළ අගය මත වූ බදු අනුපාතය සියයට 11 සිට සියයට 15 දක්වා ඉහළ නැංවීම මෙම සමස්ත එකතු කළ අගය මත වූ බදු ආදායම ඉහළ නැංවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපාන ලදී. බැංකු අංශයේ සිදු වූ ප්‍රසාරණය හේතුවෙන්, දේශීය ක්‍රියාකාරකම් මත වූ එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම 2016 වර්ෂයේ රු. බිලියන 168.1 සිට 2017 වර්ෂය වනවිට රු. බිලියන 275.3 දක්වා සියයට 63.8 කින් ඉහළ යන ලදී. මේ සමඟ සමස්ත ආනයනයන් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් ආනයන මත වූ එකතු කළ අගය මත ආදායම 2016 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 168.3 ක් වූ අතර, එය 2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 276 දක්වා සියයට 46 කින් ඉහළ යන ලදී. මූල්‍ය සේවාවන්හි වූ වර්ධනය, සහ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා හඳුන්වා දුන් ආදායම් පාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය (RAMIS) හේතුවෙන් බදු ගෙවීම් හා අදාළ බිල්පත් අධීක්ෂණය ඉහළ යෑම හේතුවෙන් 2014 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත එකතු කළ අගය මත වූ බදු ආදායම රු. බිලියන 380 ක් වුවද, ළඟා කරගත් එකතුකළ අගය මත වූ බදු ආදායම රු. බිලියන 443.7 ක් විය.

වගුව 2.7 : එකතු කළ අගය මත බදු ආදායම

රු.මිලි.						
අයිතමය	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (තාවකාලික)
දේශීය	112,214	124,658	140,413	131,662	168,817	276,065
ආනයන	120,539	126,538	136,221	89,174	115,339	168,395
දළ ආදායම	232,753	251,196	276,634	220,836	284,156	444,459
ආපසු ගෙවීම	3,149	439	1,284	1,136	686	720
ශුද්ධ ආදායම	229,604	250,757	275,350	219,700	283,470	443,739
ශුද්ධ ආදායම ද.දේ.නි. % ලෙස	2.6	2.6	2.7	2.0	2.4	3.3

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

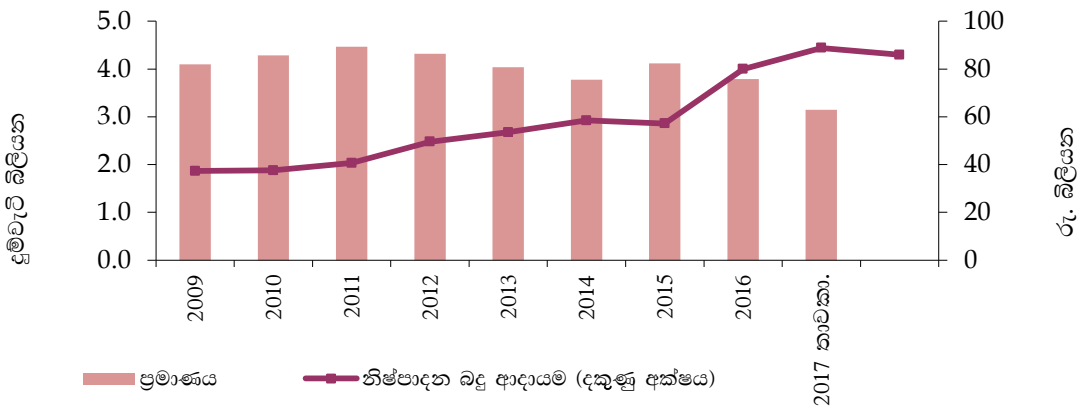


නිෂ්පාදන බදු

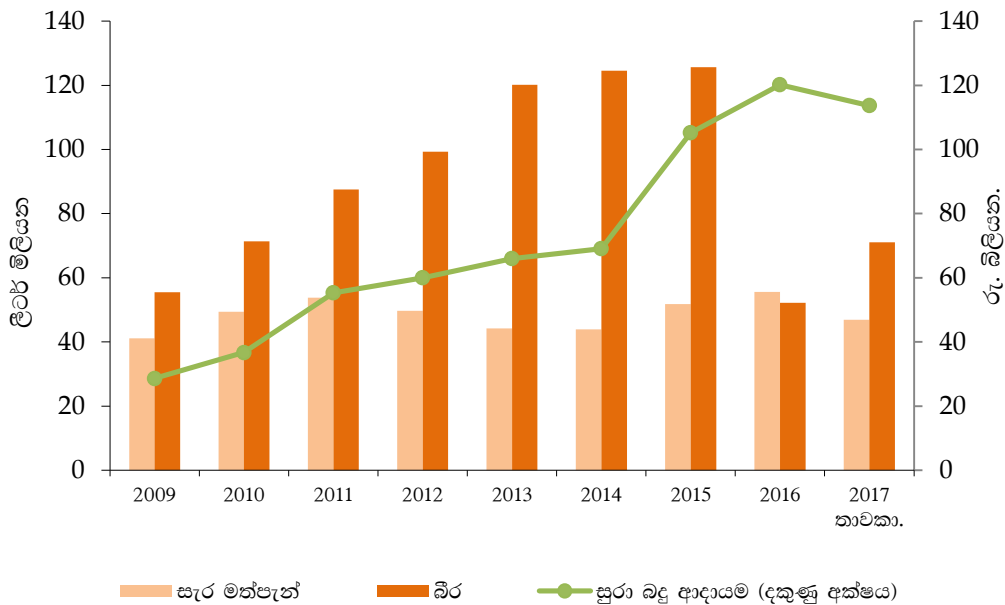
2017 වර්ෂයේ දී නිෂ්පාදන බදු තුළින් ලද ආදායම 2016 වර්ෂයේ ලද රු. බිලියන 454.9 ට සාපේක්ෂව රු. බිලියන 469.5 ක් දක්වා එනම් සියයට 3.2 කින් ආන්තික වශයෙන් ඉහළ ගොස් ඇත. මේ සඳහා මෝටර් වාහන සහ ඛනිජ තෙල් නිෂ්පාදන මගින් ඉපයූ ආදායම් ඉහළ යාම උපකාරී වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, 2017 වර්ෂයේ දී මත්පැන්, සිගරට් සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන වලින් ඉපයූ ආදායම් පහළ ගොස් ඇත. මෙලෙස නිෂ්පාදන බදු ආදායම අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවයක් පැවතිය ද නිෂ්පාදන බදු, මුදු බදු ආදායමට සියයට 28.1 ක දායකත්වයක් දරමින් එය තවදුරටත් බදු ආදායමේ ප්‍රධානතම මූලාශ්‍රයක් ලෙස පැවතුණි.

මත්පැන් නිෂ්පාදන මත නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2016 වර්ෂයේ වාර්තා වූ රු. බිලියන 120.2 කට සාපේක්ෂව 2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 113.6 ක් දක්වා සියයට 5.5 කින් පහළ යන ලදී. මේ සඳහා ධාන්‍ය මත්පැන් හා සැර මත්පැන් මත බදු පැනවීමේ දී අනුගමනය කළ සම්මත සැර ලීටර් ප්‍රමාණය වෙනුවට මද්‍යසාර පරිමාව මත පදනම් වූ ක්‍රමවේදය අනුගමනය කිරීමට යොමු වීම නිසා බදු පදනමේ සිදු වූ සංශෝධනය මත්පැන් නිෂ්පාදන මත නිෂ්පාදන බදු පහළ යාමට හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, ධාන්‍ය මත්පැන් හා සැර මත්පැන් සඳහා වූ සූරා බදු අනුපාතිකයන් අඩු කිරීම හේතුවෙන් ධාන්‍ය මත්පැන් නිෂ්පාදනය සියයට 36.3 කින් වැඩි වී සම්මත සැර ලීටර් මිලියන 71.1 ක් වූ අතර සැර මත්පැන් නිෂ්පාදනය සම්මත සැර ලීටර් මිලියන 46.9 ක් දක්වා සියයට 15.5 කින් අඩු විය. 2017 වර්ෂය තුළ දී මත්පැන් හා සිගරට් නිෂ්පාදන මත ඇස්තමේන්තු ගත සූරා බදු ආදායම රු. බිලියන 280 ක් වුවද එම වර්ෂය තුළ දී ළගා කර ගත හැකි වූයේ රු. බිලියන 199 ක් පමණි. දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර පාරිභෝජනය අධෛර්යමත් කිරීමේ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය අනුගමනය කිරීම මගින් සිගරට් නිෂ්පාදනය සියයට 17 කින් පහළ යාම 2017 වර්ෂය තුළ දී ළගා කරගත් සූරා බදු ආදායම අඩු වීමට හේතු විය.

රූපසටහන 2.7 දුම්වැටි නිෂ්පාදනය සහ නිෂ්පාදන බදු ආදායම



රූපසටහන 2.8 මත්පැන් නිෂ්පාදනය සහ සුරා බදු ආදායම



මෝටර් වාහන ආනයනය තුළින් ලද නිෂ්පාදන බදු ආදායම 2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 189.7 ක් වූ අතර එය 2016 වසරේ වූ රු. බිලියන 186.5 ට සාපේක්ෂව සියයට 1.7 කින් මද වශයෙන් ඉහළ ගියේය. 2016 වර්ෂයේ ආනයනය කළ මෝටර් වාහන සංඛ්‍යාව 469,305 ක් වූ අතර 2017 වර්ෂයේ දී එම වාහන සංඛ්‍යාව 460,261 ක් දක්වා සියයට 1.9 කින් පහළ යන ලදී. එසේ වුවත්, 2017 අයවැය මගින් මෝටර් වාහන මත වූ නිෂ්පාදන බදු ඉහළ දැමීම හේතුවෙන් එම වර්ෂයේ මෝටර් වාහන මඟින් ඉපයූ නිෂ්පාදන බදු ආදායම ඉහළ යන ලදී. 2017 වර්ෂය තුළ දී මෝටර් වාහන මත වූ ඇස්තමේන්තු ගත නිෂ්පාදන බදු ආදායම රු. බිලියන 230 ක් වුවද මෝටර් රථ ආනයන සියයට 14.4 කින් පහළ යාම හේතුවෙන් ළගා කර ගත හැකි වූයේ එම මට්ටමට වඩා අඩු ප්‍රමාණයකි.

2.8 වගුව මත්පැන් හා දුම්වැටි නිෂ්පාදනය සහ සුරාබදු/නිෂ්පාදන බදු ආදායම්

වර්ෂය	නිෂ්පාදනය						සුරා බදු/නිෂ්පාදන බදු ආදායම			
	සැර මත්පැන් (ලීටර් මිලියන)	ප්‍රතිශතක වෙනස	බීර නිෂ්පාදනය (ලීටර් මිලියන)	ප්‍රතිශතක වෙනස	දුම්වැටි (මිලියන)	ප්‍රතිශතක වෙනස	මත්පැන් (රු.බිලියන)	ප්‍රතිශතක වෙනස	දුම්වැටි (රු.බිලියන)	ප්‍රතිශතක වෙනස
2010	49.4	20.2	71.4	28.6	4,26	4.5	37.7	34.2	40.6	8.0
2011	53.8	8.9	87.5	22.5	4,49	4.3	55.8	48.0	49.6	22.2
2012	49.7	-7.6	99.3	13.5	4,30	-3.3	60.1	7.7	53.9	8.7
2013	44.2	-11.1	120.2	21.0	4,05	-6.6	66.0	9.8	58.6	8.7
2014	43.9	-0.6	124.5	3.6	3,77	-6.4	69.1	4.6	57.2	-2.3
2015	51.8	17.9	125.8	1.0	4,16	9.0	105.2	52.3	80.0	39.9
2016	55.6	7.3	52.2	(58)	3,79	-7.9	120.2	14.3	88.8	11.0
2017	46.9	-15.5	71.1	36.3	3,19	-16.9	113.7	-5.4	86.0	3.2

මූලාශ්‍ර: රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව සහ සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව

ප්‍රධාන වශයෙන් නිෂ්පාදන බදු අනුපාත ඉහළ යාම හේතුවෙන් 2016 වර්ෂයේ දී වාර්තා වූ ආනයනික මෝටර් කාර් 42,208 හා සැසඳීමේ දී 2017 වර්ෂයේ දී 36,131 දක්වා සියයට 14.4 කින් පහළ යන ලදී. කෙසේ වෙතත්, විද්‍යුත් වාහන මත වන ප්‍රතිශතාත්මක (Ad-valorem) බදු අනුපාත පරිසර හිතකාමී මෝටර් වාහන ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා තව දුරටත් පහළ දමන ලදී. 2017 වර්ෂය තුළ දී ලොරි, වෑන්, සින්ගල් කැබ්, ඩබල් කැබ්, කෲ කැබ් (crew cab), ශීතාගාර සහිත ලොරි සහ කසල අපහරණ ට්‍රැක් රථ මත වූ බදු අනුපාත සහ

නිෂ්පාදන බදු ව්‍යුහය නැවත සංශෝධනය කිරීම හේතුවෙන් මෙවන් ප්‍රවාහන මාදිලියේ වාහන ආනයනය සියයට 19.3 කින් පහළ යන ලදී. එසේම, ත්‍රීරෝද රථ මත වූ නිෂ්පාදන බදු අනුපාත ඉහළ දැමීම හේතුවෙන් ත්‍රී රෝද රථ ආනයනය සියයට 60.4 කින් කැපී පෙනෙන ලෙස පහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, මෝටර් බයිසිකල් හි එන්ජින් ධාරිතාව මත පදනම් ව නිෂ්පාදන බදු හඳුන්වාදීම සහ ඊට අමතරව අවතක්සේරු කිරීම් අවම කිරීම සඳහා ප්‍රතිශතාත්මක බදු අනුපාත හඳුන්වා දීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මෝටර් බයිසිකල් ආනයනය සියයට 10.4 කින් වැඩි විය.

2018 අයවැය මඟින් මෝටර් වාහන ආනයනයේ දී සිදුවන අවතක්සේරු කිරීම් හේතුවෙන් අහිමි වන ආදායම් අවම කිරීම සඳහා ඒකක බද්දක් හඳුන්වා දෙන්නට යෙදුණි. ඒ අනුව, පෙට්ටල් සහ ඩීසල් වාහන සඳහා ඒවායේ එන්ජින් ධාරිතාව පදනම්ව (Cubic centimeter) ද විද්‍යුත් මෝටර් වාහන වල එන්ජින් හි විද්‍යුත් බලය (kilowatt) පදනම්ව ද මෙම බදු පැනවීම සිදු විය. පරිසර හිතකාමී මෝටර් වාහන දෙධරයමත් කිරීම සඳහා විද්‍යුත් මෝටර් රථ සඳහා අදාළ වන නිෂ්පාදන බදු පහළ දැමීම සිදු විය. මේ අතරතුර, සෞඛ්‍යයට අහිතකර පාරිභෝජන පුරුදු අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා 2017 නොවැම්බර් මස සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සීනි සංයුතිය අනුව කාබනේට් පානයන් මත ද ප්ලාස්ටික් හා ප්ලාස්ටික් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වල අධි භාවිතය අධෛර්යමත් කිරීම සඳහා ප්ලාස්ටික් රෙසින් මත ද නිෂ්පාදන බදු පැනවීම සිදු විය.

2017 වර්ෂයේ දී සිගරට් හා දුම්කොළ මත වූ ආදායම් 2016 වර්ෂයේ දී වාර්තා වූ රු. බිලියන 88.8 සිට රු. බිලියන 86.0 දක්වා සියයට 3.2 කින් අඩු විය. මෙම ආදායම් පහළ යාම සඳහා සුරා බදු අනුපාත 2016 ඔක්තෝබර් මස දී සියයට 28 කින් ඉහළ දැමීම මූලික වශයෙන් හේතු විය. 2016 වර්ෂයේ දී සිගරට් පරිභෝජනය ඒකක මිලියන 3,789 ක් වූ අතර 2017 වර්ෂයේ දී එය ඒකක මිලියන 3,149 ක් දක්වා සියයට 16.9 කින් පහළ යාම ඉහත ආදායම් පහළ යාමට සහාය දැක්වූ අතර දුම්කොළ සහ මද්‍යසාර සඳහා වන ජාතික අධිකාරියේ ක්‍රියාදාමය ද මේ සඳහා හේතු විය.

2.9 වගුව : මෝටර් රථ වාහන ආනයනය

අයිතමය	මෝටර් රථ වාහන සංඛ්‍යාව				ප්‍රතිශතක වෙනස			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
යතුරුපැදි	322,257	349,441	329,978	364,346	101.7	8.4	-5.6	10.4
ත්‍රීරෝද රථ	83,233	132,865	47,976	19,021	3.3	59.6	-63.9	60.4
ට්‍රැක්ටර්	5,511	14,233	13,185	10,295	-58.4	158.3	-7.4	21.9
භාණ්ඩ ප්‍රවාහන වාහන	25,664	44,218	32,161	25,964	0.0	72.3	-27.3	19.3
මගී ප්‍රවාහන වැනි සහ බස් රථ	3,906	4,687	2,849	3,732	140.1	20.0	-39.2	31.0
මෝටර් කාර්	41,030	108,866	42,208	36,131	51.5	165.3	-61.2	14.4
අනෙකුත්	402	510	948	772	-1.5	26.9	85.9	18.6
එකතුව	482,003	654,820	469,305	460,261	56.3	35.9	-28.3	-1.9

මූලාශ්‍රය : ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව

ආනයන බදු

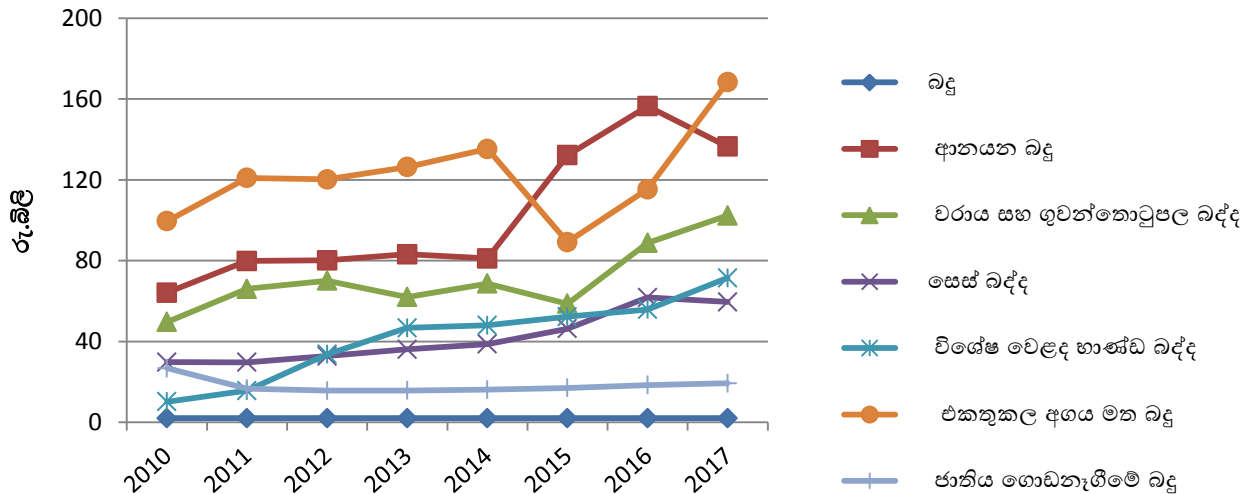
2016 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 156.5 ක් වූ ආනයන බදු ආදායම රු. බිලියන 136.5 ක් දක්වා සියයට 12.8 කින් පහළ යන ලදී. කිරිපිටි, ඩීසල්, පෙට්ටල් වැනි ප්‍රධාන ආනයනික භාණ්ඩ සඳහා ලබාදුන් සාමාන්‍ය බදු සහන මේ සඳහා ඉවහල් විය. තවද, ද්විපාර්ශවික හා කලාපීය වෙළඳ සම්බන්ධතාවයන් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා දකුණු

ආසියාතික නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (SAFTA), ආසියාතික නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම (AFTA) සහ ඉන්දියාව සහ පාකිස්ථානය වැනි විවිධ රටවල් සමඟ එළඹ ඇති නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් (FTA) යටතේ සාමාන්‍ය බදු හෝ විශේෂිත ප්‍රධානය කරන ලද බදු තත්ත්වයන් මත ආනයනික බොහෝ නිෂ්පාදනයන්ගෙන් ලැබෙන ආනයන බදු ආදායම අඩුවීමට හේතු විය. 2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 165 ක් ලෙසට තක්සේරු කළ ආනයන බදු ආදායමෙන් ලඟාකර ගත හැකි වූයේ රු. බිලියන 136.5 ක් පමණි. මේ සඳහා කිරිපිටි, ඩීසල් හා පෙට්‍රල් සඳහා ලබාදුන් බදු සහන ප්‍රධාන වශයෙන් ඉවහල් විය.

විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද

දේශීය නිෂ්පාදනයන්හි සිදුවන මිල ඉහළ යාම් හේතුවෙන් පාරිභෝගිකයා ආරක්ෂා කර ගැනීමේ හා දේශීය නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීමේ අරමුණින් 2007 අංක 48 දරන විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු පනත යටතේ අත්‍යාවශ්‍ය භාණ්ඩ කිහිපයක් මත විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද 2007 වර්ෂයේ දී හඳුන්වා දෙන ලදී. 2016 වර්ෂයේ දී වාර්තා කළ රු. බිලියන 55.8 ට සාපේක්ෂව 2017 වර්ෂයේ විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු ආදායම සියයට 28 කින් ඉහළ යමින් රු. බිලියන 71.4 ක් විය. එය සමස්ත බදු ආදායමින් සියයට 4.3 කි. සමහර භාණ්ඩ විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ වගුවෙන් සංශෝධනය කිරීම සහ සමහර භාණ්ඩ සඳහා වූ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද අයකරන කාලසීමාව දීර්ඝ කිරීම ආදිය මේ සඳහා ඉවහල් විය. 2017 වර්ෂයේ ජනවාරි 7 වන දින සිට සහල් සඳහා විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බද්ද හඳුන්වා දීමත්, පාරිභෝගික භාණ්ඩ ආනයනය සියයට 4.3 කින් ඉහළ යෑමත් නිසා 2017 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු ආදායම වූ රු.බිලියන 65 අභිභවා යමින් රු. බිලියන 71.4 ක බදු ආදායමක් උපයා ගන්නා ලදී.

රූපසටහන 2.9 : ආනයන අපනයන බදු 2010 -2017



2.10 වගුව : විශේෂ වෙළඳ භාණ්ඩ බදු අනුපාත

අයිතමය	බදු අනුපාතය (කි.ග්‍රෑම්යට රු.)	
	2016 වසර අවසානයේ දී	2017 වසර අවසානයේ දී
හාල් මැස්සන්	11	1
අල	10	1
රතු ඵෑණු	25	25
බී ඵෑණු	40	1
සුදු ඵෑණු	40	40
මුං ඇට	40	40
පරිප්පු - සම්පූර්ණ	5	1
පියළි කළ	10	3

මිරිස් - කුඩු නොකළ	25	25
කුඩු කළ	125	125
ටින් මාළු	50	50
සීනි - සුදු	13	31
දුඹුරු	15	33
වටානා - සම්පූර්ණ	15	15
පියළි කළ	18	18
කඩල - සම්පූර්ණ	7	7
පියළි කළ	10	10
තද දුඹුරු පැහැති කඩල	60	60
කච්චි	70	70
උම්බලකඩ	102	102
කරවල	102	52
දොඩම් - නැවුම්	65	65
මිදි - නැවුම්	130	130
ඇපල් - නැවුම්	45	45
කොත්තමල්ලි - නොඇඹරූ හෝ කුඩු නොකළ	26	26
කොත්තමල්ලි - ඇඹරූ හෝ කුඩු කළ	52	52
සුදුරු බීජ	162	162
මහදුරු බීජ	162	162
කහ - නොඇඹරූ හෝ කුඩු නොකළ	102	102
කහ - අනෙකුත්	360	360
උළුහාල්	50	50
කුරක්කන්	70	70
තණහාල්/අනෙකුත්	70	70
කුරක්කන් පිටි	150	150
තද දුඹුරු පැහැති කඩල පිටි	200	200
රටකපු පොත්ත සහිත	112	112
අබ	62	62
පාම් තෙල් / එළවළු තෙල් - පිරිපහදු නොකළ	150	110
පාම් ඕලීන්	155	115
පිරිපහදු කරන ලද	170	135
අනෙකුත් පිරිපහදු කරන ලද එළවළු තෙල් (RBD පාම් තෙල්)	175	130
පාම් මදයෙන් ලබාගත් තෙල් - පිරිපහදු නොකළ	170	130
පාම් මදයෙන් ලබාගත් තෙල් - පිරිපහදු කළ	185	145
මාළු	CIF අගයෙන් 10% හෝ කි.ග්‍රෑමයට රු.75 යන අගයන්ගෙන් වැඩි අගය	CIF අගයෙන් 10% හෝ කි.ග්‍රෑමයට රු.100 යන අගයන්ගෙන් වැඩි අගය
මැකරල්	6	6
යෝගට්	625	625
බට්	880	880
මාගරින් (මේද සියයට 80 හෝ ඊට වැඩි)	215	215
මාගරින් - අනෙකුත්	315	315
ලුණු	40	40

රටඉඳි	60	60
වියළි මිදි	230	230
මැන්ගුස්ටින්	200	200
වියළි දොඩම්	200	200
පෙයාර්ස්	175	175
වෙරිස්	250	250
ජලමස් සහ ස්ලෝස්	200	200
කිව් ෆාට්	175	175
දෙළුම් (අනෙකුත්)	200	200
බඩ ඉරිඟු	10	10
සහල්	-	0.25
පොල් මද	-	1.00

මූලාශ්‍රය : වෙළෙඳ හා ආයෝජන ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද

2016 වර්ෂයේ ඉපැයූ රු. බිලියන 57.4 ට සාපේක්ෂව 2017 වර්ෂයේ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම රු. බිලියන 69 දක්වා ඉහළ යන ලදී. දේශීය ක්‍රියාකාරකම් මත වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම රු. බිලියන 49.7 ක් දක්වා සියයට 27.4 කින් ඉහළ යන ලද අතර ආනයන මත වූ බදු ආදායම සියයට 4.9 ක සුළු වර්ධනයක් සහිතව රු. බිලියන 19.3 ක් විය. කොන්ත්‍රාත් කරුවන්ට, නිවාස සංකීර්ණ මත වූ නිවාස ඒකක විකිණීම සහ බැංකු හරහා විදේශ මුදල් හුවමාරු කරගන්නා වාරිකා නියෝජිත ආයතන හැර අනෙකුත් වාරිකා නියෝජිත ආයතන මත වූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු සහන ඉවත් කිරීම මේ සඳහා ඉවහල් විය. බදු ක්‍රමය සරල කිරීමේ අරමුණින් 2011 වර්ෂයේ දී හඳුන්වා දුන් රජය සමග ආදායම් බෙදා ගැනීමේ ක්‍රමවේදය යටතේ 2017 වර්ෂයේ දී රු. බිලියන 34.4 ක් පළාත් සභා වෙත මාරු කරන ලදී. බදු සහන කිහිපයක් ඉවත් කිරීම සහ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා හඳුන්වා දුන් ආදායම් පාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය හේතුවෙන්, 2017 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තුගත ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම වූ රු. බිලියන 66 අභිභවා යමින් රු. බිලියන 69 ක ආදායමක් අත්පත් කරගන්නා ලදී.

2.11 වගුව : පළාත් සභා වෙත පවරනු ලැබූ ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම - 2017

පළාත් සභාව	ආදායම (රු.මිලියන)	මුළු අගයෙන් %
බස්නාහිර පළාත	16,524	48
මධ්‍යම පළාත	3,098	9
දකුණු පළාත	3,098	9
වයඹ පළාත	3,098	9
සබරගමුව පළාත	1,721	5
උතුරු මැද පළාත	1,721	5
උතුරු පළාත	1,721	5
නැගෙනහිර පළාත	1,721	5
උතුරු පළාත	1,721	5
එකතුව	34,426	100

මූලාශ්‍රය : රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

වරාය සහ ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බද්ද

2016 වර්ෂයේ වරාය සහ ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බදු ලෙසට උපයන ලද රු. බිලියන 88.8 ට සාපේක්ෂව 2017 වර්ෂය තුළ සියයට 15.2 ක වර්ධනයක් සහිතව රු. බිලියන 102.3 ක් උපයන ලදී. එය සමස්ත බදු ආදායමෙන් සියයට 6.1 කි. ඉන්ධන, යකඩ සහ තිරිඟු පිටි ආදී අතරමැදි භාණ්ඩ ආනයනය සියයට 15.9

කින් ඉහළ යාම මෙම වර්ධනයට දායක වන ලදී. එමෙන්ම බණිජ තෙල්, යන්ත්‍ර සූත්‍ර සහ ඖෂධ නිෂ්පාදන අමුද්‍රව්‍ය වැනි භාණ්ඩ සඳහා සාමාන්‍ය බදු අනුපාතය වන සියයට 7.5 වෙනුවට සියයට 2.5 ක විශේෂ සහනදායී බදු අනුපාතයක් හඳුන්වා දෙන ලදී. කෙසේ වෙතත් භාණ්ඩ වර්ග 942 ක් පමණ වරාය සහ ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බද්දෙන් නිදහස් කිරීම රාජ්‍ය ආදායමට යම් බලපෑමක් ඇති කරන ලදී. 2017 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තු ගත වරාය සහ ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බදු ආදායම රු. බිලියන 106 ක් වුවද ඉන් ලඟාකර ගත හැකි වූයේ රු. බිලියන 102 ක් පමණි. ඒ සඳහා සමහර භාණ්ඩ ගුවන් තොටුපල සංවර්ධන බද්දෙන් නිදහස් කිරීම බලපාන ලදී.

සෙස් බද්ද

සෙස් බදු ලෙස 2017 වසරේ රු. බිලියන 59.5 ක ආදායමක් රැස් කරන ලද අතර, එය 2016 වසරේ රැස් කරන ලද රු. බිලියන 61.7 ක ආදායමට සාපේක්ෂව සියයට 3.6 කින් අඩු වූ අතර සමස්ත බදු ආදායමෙන් සියයට 3.5 ක් විය. 2017 වසරේ දී ආනයන මත පමණක් අයකරන ලද සෙස් බදු ආදායම සියයට 4.2 කින් රු. බිලියන 56.5 ක් දක්වා අඩු වූ අතර මේ සඳහා පෙරසවි ගොඩනැගිලි, උගරු තෙල්, උක් ඉක්ෂුපාක, සූරියකාන්ත බීජ සහ තෙල් ඉවත් කළ පොල් යනාදී හඳුනාගත් අයින්ම 100 ක් මත පනවා තිබූ ආනයනික සෙස් බද්ද ඉවත් කිරීම හේතු විය.

කෙසේවුවද, ලෝක වෙළඳපොළෙහි තේ, රබර් සහ බණිජ නිෂ්පාදන සඳහා වූ ඉල්ලුමේ පහළ යාම පිළිබිඹු කරමින් අපනයන සෙස් බදු ආදායම රු.බිලියන 3.0 ක් දක්වා සියයට 11.5 කින් වර්ධනය විය. මේ අතර, 2018 අයවැය මගින් මස්, කිරි නිෂ්පාදන, රටඉඳි, මිදි, පෙයාර්ස්, බියර් සහ වයින් යනාදී හඳුනාගත් අයින්ම 253 ක් මත පනවා තිබූ ආනයනික සෙස් බද්ද ඉවත් කරන ලදී.

තවද, ඒස්, ආහාර ඇඹරුම් මිශ්‍රිත යන්ත්‍ර, ඔරලෝසු,ආරක්ෂක හිස්වැසුම් සහ එෆ්ෂු (වියළි) යනාදිය මත පනවා තිබූ සෙස් බදු, අගය එකතු කිරීමේ කර්මාන්තයට හා පරිභෝජනය සඳහා භාණ්ඩ ලබා ගැනීම පහසු කරලීමේ අරමුණු ඇතිව සංශෝධනය කරන ලදී. 2017 වසරේ ඇස්තමේන්තුගත සෙස් බදු ආදායම රු. මිලියන 60 ක් වන අතර එයින් රු. මිලියන 59.5 ක් ළඟා කර ගැනීමට හැකිවිය.

2.12 වගුව : ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳ කටයුතු මඟින් ඉපැයූ සෙස් බදු ආදායම සහ කෘෂිකාර්මික අංශයේ සංවර්ධනය සඳහා රජයේ සහනාධාර : 2014-2017 දක්වා

රු.මිලියන

අයිතම				අයිතම			
	2015	2016	2017(අ)		2015	2016	2017(අ)
අපනයන සෙස් බද්ද	2,713	2,672	2,980	ව්‍යාපාරික භෝග සංවර්ධනය			
තේ - තේ (බදු සහ අපනයන පාලන) පනත, තේ මණ්ඩල නීති යටතේ	640	587	550	තේ	7,292	549	445
රබර් - රබර් නැවත වගා කිරීමේ සහනාධාර පනත යටතේ	12	10	90	රබර්	2,871	713	703
පොල් - පොල් සංවර්ධන පනත යටතේ	127	141	105	පොල්	471	709	598
අ.සං.ම. සෙස් බද්ද අපනයන සංවර්ධන පනත යටතේ	1,934	1,832	2,235	කපු	35	40	54
ආනයන මත සෙස් බද්ද				සුළු අපනයන භෝග -කුරුඳු, කොකෝවා,කෝපි ,ගම්මිරිස්	360	380	336
අපනයන සෙස් බද්ද අපනයන සංවර්ධන පනත යටතේ	43,576	59,08	56,574	සමස්ත කෘෂිකාර්මික අංශය සංවර්ධනය සඳහා පොහොර සහනාධාරය	49,571	27,771	30,361
එකතුව	46,289	61,70	59,554	එකතුව	60,600	30,162	32,497

මූලාශ්‍ර : ශ්‍රී ලංකා රේගු දෙපාර්තමේන්තුව සහ ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව (අ) තාවකාලික

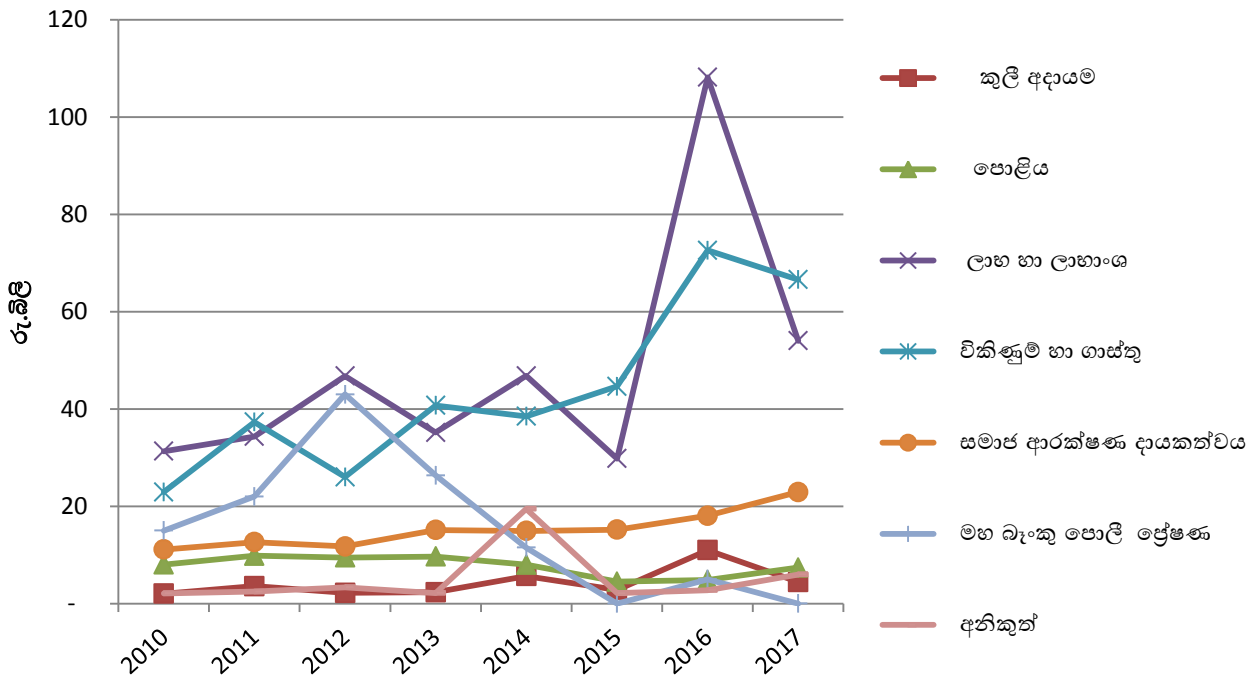
විදුලි සංදේශ බදු

2017 වර්ෂයේ රු. බිලියන 33.4 ක් විදුලි සංදේශ බදු ආදායම 2016 වර්ෂයේ වාර්තා කළ රු. බිලියන 35.9 ට සාපේක්ෂව සියයට 7.2 අඩු වීමක් වාර්තා කරන ලදී. 2017 වර්ෂය සඳහා විදුලි සංදේශ බදු ලෙස ඇස්තමේන්තු කළ ආදායම රු. බිලියන 43 වුවද ඉන් උපයා ගත හැකි වූයේ රු. බිලියන 33 ක් පමණි. අන්තර්ජාල සේවා සඳහා බදු ඉවත් කිරීම සහ සිම් කාඩ් සඳහා බද්ද ක්‍රියාත්මක නොවීම මේ සඳහා හේතු විය. 2017 අයවැය මගින් අන්තර්ජාල සේවා විදුලි සංදේශ බදු අනුපාතය සියයට 10 සිට සියයට 25 දක්වා වැඩි කිරීමට යෝජනා වුවද විවිධ අංශයන්ගේ ඉල්ලීම සලකා බලා අන්තර්ජාල සේවා සඳහා බදු ඉවත් කරන ලදී.

2.3.2 බදු නොවන ආදායම

සමස්ත රාජ්‍ය ආදායමින් සියයට 8.8 කට දායක වන බදු නොවන ආදායම, 2016 වසරේ දී වාර්තා වූ රු. බිලියන 222.4 ට සාපේක්ෂව 2017 වසරේ දී රු. බිලියන 161.4 දක්වා සියයට 27.4 කින් අඩු වී ඇත. ද.දේ.නි. යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස බදු නොවන ආදායම, පෙර වර්ෂයේ වාර්තා වූ සියයට 1.9 සිට මෙම වසරේ දී සියයට 1.2 දක්වා අඩු වී ඇත. රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් මගින් ලද ලාභ සහ ලාභාංශ රු. බිලියන 53.9 දක්වා සියයට 50.1 කින් අඩුවීම, කුලී ආදායම රු. බිලියන 4.4 දක්වා සියයට 59.5 කින් අඩුවීම, විකුණුම් සහ ගාස්තු ආදායම රු. බිලියන 66.5 දක්වා සියයට 8.3 කින් අඩුවීම, සහ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ලාභ පැවරීම් සිදු නොවීම මේ සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු විය. කෙසේ වෙතත්, පොළී ආදායමින් ලද බදු නොවන ආදායම පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව මෙම වසරේ දී රු. බිලියන 7.4 දක්වා සියයට 53.2 කින් සැලකිය යුතු ලෙස වර්ධනය වී ඇත. තවද, සමාජ ආරක්ෂණ දායක අරමුදල් මගින් ලද ආදායම ද පෙර වසරේ වාර්තා වූ රු. බිලියන 18.0 ට සාපේක්ෂව 2017 වසරේ දී රු. බිලියන 22.9 දක්වා සියයට 27.1 කින් වැඩි වී ඇත. 2017 වසර සඳහා ඇස්තමේන්තුගත බදු නොවන ආදායම රු. බිලියන 183.3 ක් වූ අතර රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් විසින් කරන ලද ලාභ සහ ලාභාංශ පැවරීම් අඩුවීම, තත්‍ය ආදායමේ අපගමනයට හේතු විය.

2.10 : බදු නොවන ආදායම



2.13 වගුව : බදු නොවන ආදායම

අයිතමය							රු.මිලි.	2017
	2012	2013	2014	2015	2016	2017 (තාවකාලික)	2016/2017 (% වෙනස)	(සමස්ත බදු නොවන ආදායම %)
පොලී/කුලී	11,686	11,995	13,647	7,321	15,806	11,845	-25.1	7.3
ලාභ සහ ලාභාංශ	46,761	35,169	46,814	29,798	108,106	53,998	-50.1	33.5
විකුණුම් සහ ගාස්තු	26,019	40,721	35,499	44,632	72,606	66,575	-8.3	41.3
සමාජ ආරක්ෂණ දායක මුදල්	11,738	15,145	14,919	15,213	18,046	22,940	27.1	14.2
මහ බැංකු ලාභ පැවරීම	43,000	26,350	11,500	-	5,000	-	-100.0	0.0
අනෙකුත්	3,343	2,173	22,466	2,135	2,754	5,995	117.7	3.7
එකතුව	142,547	131,552	144,845	99,099	222,372	161,353	-27.4	100.0

මූලාශ්‍ර : භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව, රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තුව සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව

3.14 වගුව : රාජ්‍ය ආදායමෙහි විචලනා විශ්ලේෂණය

අයිතමය	2017		2017	හේතු
	2016	ඇස්තමේන්තු		
ආදායම් බදු	258.9	334.5	274.6	2017 තත්‍ය ආදායම 2016 තත්‍ය ආදායමෙන් වෙනස් වීමට හේතු කුන් ආකාර වේ. (I) සංස්ථාපිත සහ සංස්ථාපිත නොවන බදු ආදායම අඩුවීම සඳහා ආදායම් බදු වෙනුවෙන් හිලවී කළ හැකි ආර්ථික සේවා ගාස්තු ආදායම සියයට 118.6 කින් ඉහළ යාම හේතු විය. ආර්ථික සේවා ගාස්තුවට යටත් වන පිරිවැටුම් සීමාව පහළ දැමීම සහ වාහන ආනයනයේදී ආර්ථික සේවා ගාස්තුව පැනවීම ආර්ථික සේවා ගාස්තු ආදායම ඉහළ යාමට හේතු විය. (II) සාපේක්ෂව අඩු භාණ්ඩාගාර සුරැකුම්පත් නිකුතුව නිසා පොලිය මත බදු ආදායම අඩුවීම. (III) ප්‍රතිවිරුද්ධ උපයන වීට ගෙවීම් ආදායම, වැටුප් වර්ධනය සහ ඉහළ ආදායම් සහිත රැකියා වර්ධනය හේතුවෙන් ඉහළ යාම. තත්‍ය ආදායම් බදු ආදායම ඇස්තමේන්තුගත ආදායමෙන් වෙනස් වීම සඳහා නව දේශීය ආදායම් පනත ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතු විය.
එකතු කළ අගය මත බදු	283.5	380	443.7	එකතු කළ අගය මත බදු අනුපාතය සියයට 11 සිට සියයට 15 දක්වා ඉහළ දැමීම, 2016 මැද භාගයේ සිට සෞඛ්‍ය සහ විදුලි සංදේශ සේවා සඳහා ලබාදී තිබූ බදු නිදහස ඉවත් කිරීම සහ ආනයනික විසදුම් ඉහළ යාම තත්‍ය ආදායම ඉහළ යාම සඳහා හේතු විය. තත්‍ය එකතු කළ අගය මත බදු තත්‍ය ආදායම ඇස්තමේන්තුගත ආදායම ඉක්මවා යාම පහත දක්වා ඇති හේතු නිසා සිදු විය. (I) මූල්‍ය සේවා වල ව්‍යාප්තිය. (II) RAMIS පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හේතුවෙන් ලැබීම් සහ ගෙවීම් අධීක්ෂණය සහ බදු විගණනය වර්ධනය වීම. (III) දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව තුළ බදු ආදායම් විගණනය ශක්තිමත් වීම.
නිෂ්පාදන බදු	455.0	579.0	469.5	නිෂ්පාදන බදු මගින් ලද ආදායම ඉහළ යාම සඳහා පෙට්‍රෝලියම් නිෂ්පාදන සහ මෝටර් වාහන මගින් ලද නිෂ්පාදන බදු ආදායම ඉහළ යාම හේතුවී ඇත. මෝටර් වාහන මගින් ලද නිෂ්පාදන බදු ආදායම ඉහළ යාම සඳහා නිෂ්පාදන බදු ඉහළ දැමීමත් සිදුකල සංශෝධන හේතුවී ඇත. කෙසේ වුවද, මත්පැන්, සීගරට් සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන වලින් ලද ආදායම පහළ යාම සඳහා ඒවායේ පරිභෝජනය පිළිවෙලින් සියයට 15.5 කින් සහ සියයට 16.9 කින් පහළයාම හේතුවිය. මෝටර් රථ වාහන ආනයනය සියයට 14.4 කින් පහළයාම හේතුකොට ගෙන ඇස්තමේන්තුගත මෝටර් වාහන මගින් ලද නිෂ්පාදන බදු ආදායම ළඟා කර ගැනීමට නොහැකි විය. මෙම අපගමනය සඳහා මත්පැන්, සීගරට් සහ දුම්කොළ නිෂ්පාදන පරිභෝජනයෙහි සිදුවූ පහළයාමද බලපා ඇත.
ආනයන බදු	156.5	165.5	136.5	2017 වසරේ ආනයන බදු ආදායම පහළ යාම සඳහා පෙට්‍රල්, ඩීසල්, කිරිපිටි සහ තිරිඟු ඇට යනාදී ප්‍රධාන භාණ්ඩ මත ලබාදුන් තීරබදු සහන සහ තීරබදු සහන හෝ නිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම් යටතේ භාණ්ඩ ආනයනය කිරීම අහිතකරව බලපා ඇත.

වරාය හා ගුවන් තොටුපළ සංවර්ධන බදු	88.8	106.0	102.4	වරාය හා ගුවන්තොටුපළ සංවර්ධන බදු ආදායම ඉහළයාම සඳහා ඉන්ධන, යකඩ සහ තිරිඟු ඇට යනාදී අතරමැදි භාණ්ඩ ආනයන භාණ්ඩ ආනයනය ඉහළයාම හේතුවී ඇත. කෙසේ වුවද, ඛනිජ තෙල්, යන්ත්‍රෝපකරණ සහ ඖෂධ නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කරන අමුද්‍රව්‍ය යනාදිය මත සියයට 7.5 ක් වන සම්මත බදු අනුපාතය සහ යන්ත්‍රෝපකරණ සඳහා සියයට 2.5 ක සහනදායී බදු අනුපාතයක් අයකිරීම මෙම අපගමනය සඳහා හේතු වී ඇත.
ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු	57.4	66.0	69.0	ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු ආදායම ඉහළ යාම සඳහා ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් පදිංචිය සඳහා නිවාස සංකීර්ණ විකිනීම, සංචාරක නියෝජිත සේවාවන් යනාදිය මත පනවා තිබූ බදු නිදහස් කිරීම් ඉවත් කිරීම යනාදිය හේතුවී ඇත. මෙම බදු නිදහස් කිරීම් ඉවත් කිරීම සහ දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ස්ථාපිත ආදායම් පරිපාලන කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය(RAMIS) ක්‍රියාත්මක කිරීම.2017 වසරේ ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම අහිඟවා යාමට හේතුවී ඇත.
අනෙකුත් බදු	163.60	195.92	174.50	ආනයනික සෙස් බද්ද සියයට 4.2 කින් පහළ ගොස් ඇති අතර මේ සඳහා පෙරසවි ගොඩනැගිලි, උතුරු තෙල්, උක් ඉක්ෂුපාක, සූරියකාන්ත බීජ සහ තෙල් ඉවත් කළ පොල් යනාදී හඳුනාගත් අයිතම 100 ක් මත පනවා තිබූ ආනයනික බද්ද ඉවත් කිරීම හේතුවිය. කෙසේ වුවද, අපනයනික සෙස් බද්ද ඉහළ ගොස් ඇති අතර ඒ සඳහා තේ, රබර් සහ ඛනිජ නිෂ්පාදන සඳහා වූ ගෝලීය ඉල්ලුම ඉහළයාම හේතුවිය. අන්තර්ජාල සේවාවන් මත පනවා තිබූ බදු ඉවත් කිරීම හේතුකොට ගෙන විදුලි සංදේශ බද්දෙන් ලද ආදායම පහළ ගොස් ඇත.
බදු නොවන ආදායම	222.4	183.3	161.3	බදු නොවන ආදායම පහළ යාම සඳහා ව්‍යවසායයන්ගෙන් ලැබෙන ලාභ සහ ලාභාංශ ගෙවීම් පහළයාම සහ කුලී ආදායම් සහ මහ බැංකු ලාභ පැවරීම් පහළ යාම හේතු වී ඇත. කෙසේවුවද, රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයින්ගේ මූලික වැටුප ඉහළ යාම හේතුවෙන් සමාජ ආරක්ෂක දායකත්ව අරමුදල වර්ධනය වීම, නැව් සහ ගුවන් මගීන් ගෙන් අය කරනු ලබන විගමන බද්ද ඇමරිකානු ඩොලර් 50 දක්වා ඉහළ දැමීම සහ ගුවන් මගී බලපත්‍ර සහ විසා ගාස්තු ඉහළ දැමීම බදු නොවන ආදායම කෙරෙහි ධනාත්මකව බලපා ඇත.
එකතුව	1,686.1	2,010.3	1,831.5	

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකස් කරන ලදී.

2.4 රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය සහ අභියෝග

2.4.1 රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය

රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය සඳහා මූලිකවම පාදක වනුයේ ආර්ථිකය තව දුරටත් ස්ථාවර කිරීම, සම්පත් කාර්යක්ෂම ලෙස ප්‍රතිපාදනය කිරීම, සහ ආදායම ඵලදායී ලෙස නැවත බෙදාහැරීම වන අතර ඒ සඳහා රජයේ වියදම් සහ ආදායම් මට්ටම සහ සංයුතිය මනාව කළමනාකරණය කිරීම මෙන්ම රාජ්‍ය වත්කම් හා බැරකම් කළමනාකරණයද සිදු කෙරේ.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායේ එකී පුළුල් පසුබිම තුළ මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව සම්පාදනය කරන අතර එමඟින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරභාවය වඩා ශක්තිමත් කිරීම තුළින් අයවැය හිඟයෙහි සහ රාජ්‍ය ණයබරතාවයේ තිරසාර පහළ යාමක් මෙන්ම රාජ්‍ය ආදායමේ වර්ධනයක්ද අපේක්ෂා කරයි. ඒ අනුව රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ පහසුව උදෙසා විවිධ ප්‍රතිසංස්කරණ රාශියක් ක්‍රියාත්මක කළ අතර ඒ සඳහා බදු ප්‍රතිපත්තිය හා පරිපාලනය, රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය, රාජ්‍ය ව්‍යාපාරයන්හි ප්‍රතිසංස්කරණ, රාජ්‍ය මුදල් හා ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය, ඇතුළු ක්ෂේත්‍ර සැලකිල්ලට ගන්නා ලදී.

එවැනි ප්‍රධාන ක්‍රියාමාර්ගයන් වශයෙන් නව දේශීය ආදායම් පනත නීතිගත කිරීම සහ ආදායම් පරිපාලනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා හඳුන්වා දුන් කාර්යයන් සඳහන් කළ හැකිය. විශේෂයෙන්ම, නව දේශීය ආදායම් පනත රජයේ ආදායම ඉහළ නැංවීමට උපකාරී වනවා පමණක් නොව වක්‍ර බදු ආදායමට සාපේක්ෂව සෘජු බදු ප්‍රමාණය වර්ධනය කර බදු ක්‍රමයේ සමාජ සාධාරණභාවය තවදුරටත් ඉහළ නංවාලීමටද ඉන් පිටිවහළක් ලැබේ. වක්‍ර බදු ආදායමට සාපේක්ෂව සෘජු බදු ආදායමේ අනුපාතය වර්තමානයේ පවතින පිළිවෙලින් සියයට 84 ක් සියයට 16 ක් මට්ටමේ සිට වඩා වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා රජය බොහෝ සෙයින් කැපවී සිටියි. තවදුරටත් සිදුකළ ප්‍රධාන ප්‍රතිසංස්කරණයන් ලෙස තොරතුරු තාක්ෂණය පාදක කරගත් රාජ්‍ය වියදම් පාලන පද්ධතියක් හඳුන්වා දීම මගින් ඵලදායී රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණයක් ඇති කිරීම සහ රජය සතු ප්‍රධාන

ව්‍යාපාරයන් සමඟ ආයතනික අභිප්‍රාය ප්‍රකාශ (Statements of Corporate Intent) අත්සන් කිරීම හඳුන්වා දිය හැකිය. මෙම ගිවිසුම් මගින් රාජ්‍ය ව්‍යාපාරයන්හි මූල්‍ය මෙහෙයුම් වල විනිවිදභාවය තවදුරටත් වර්ධනය වනු ඇතැයි අපේක්ෂිත නිසා වෙනත් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර සඳහාද එය ව්‍යාප්ත කිරීමට රජය අදහස් කරයි. තවද ඉන්ධන හා විදුලි බලය සඳහා වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් පදනම් කරගත් යෝජිත මිල යාන්ත්‍රණ ක්‍රමවේදය මගින් රජය විසින් දරනු ලබන ඉන්ධන හා විදුලි බල සහනාධාර නිසා රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු වලට වන පීඩනය පහසු කරවනු ඇත. කෙසේවුවද මෙම මිල ඉහළ යාම් තුළින් විශාල වශයෙන් පීඩනයට පත්වන සමාජ කොටස් ඉලක්ක කරගත් සහන සැලසීමේ ක්‍රියාමාර්ග රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වේ. එලෙස වඩා ඉලක්ක ගතව සිදුකරන ඉන්ධන හා විදුලි බලය වැනි අංශයන් සඳහා ලබාදෙන සහනාධාර සඳහා දැරීමට සිදුවන පිරිවැය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් පදනම් කරගත් මිල යාන්ත්‍රණයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ඇති වෙනැයි අපේක්ෂිත ඉතිරියට වඩා බෙහෙවින් අවම මට්ටමක පවතිනු ඇතැයි රජය අපේක්ෂා කරයි.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායේ මූලික ප්‍රමුඛතාවක් වනුයේ මනාව ඉලක්ක ගත සහනාධාර සහ පැවරුම් ක්‍රමවේදයක් තුළින් ආදායම ඉතා ඵලදායී ලෙස නැවත බෙදාදීම සඳහා රජයේ ඇති කැපවීමයි. එහි මූලික පියවරක් වශයෙන් රජය විසින් සුබසාධන ප්‍රතිලාභ මණ්ඩලයක් (Welfare Benefit Board) පිහිටුවන ලද අතර එමගින් විවිධ සමාජ සුබසාධන වැඩසටහන්හි ආවරණය පුළුල් කිරීම සහ ඒවා යථාචාරකිරීම සිදු කෙරෙනු ඇත. සුබසාධන ප්‍රතිලාභ මණ්ඩලය විසින් ජාතික මට්ටමින් ඒකාබද්ධ කරන ලද තොරතුරු පද්ධතියක් ඇතිකිරීම දැනටමත් ආරම්භ කර ඇති අතර, එහිදී විවිධ සුබසාධන වැඩසටහන් වලට අදාළ ප්‍රතිලාභීන්ගේ නාම ලේඛනයක් පවත්වා ගැනීම සිදු කෙරේ. ඒ සඳහා සමෘද්ධි ලාභීන්, ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසියන් සඳහා අදාළ ප්‍රතිලාභ වැඩසටහන්, ආබාධිත වූවන් සඳහා වන වැඩසටහන්, දිගුකාලීනව වකුගඩු රෝගයෙන් පීඩා විඳින්නන් සඳහා වන ප්‍රතිලාභ වැඩසටහන් ආදිය ඇතුළත් වේ. මෙම සුබසාධන වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීම වඩා විනිවිදභාවයකින් සහ ඵලදායී ලෙස සිදුවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය තුළ රාජ්‍ය මූල්‍ය තොරතුරු වාර්තාකරණයට අදාළ යාවත්කාලීන බව, කඩිනමින් පූර්ණ තොරතුරු මහජනයා අතට පත් කිරීම ආදිය පිළිබඳව විශේෂ අවධානයක් යොමුව ඇත. රජයේ වියදම් හා ආදායම් පිළිබඳ කාර්තුමය කාර්යසාධන වාර්තා මෙන්ම කාර්තුමය අයවැය ඇස්තමේන්තු පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම මගින් රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනය සම්බන්ධයෙන් පාර්ලිමේන්තුවේ කාර්යභාරය තවදුරටත් වර්ධනය වන අතර අයවැය අධීක්ෂණ කාර්යයද වඩා ඵලදායී වේ. තවද අයවැය ඇස්තමේන්තු සමඟ බදු වියදම් ප්‍රකාශ ද ඉදිරිපත් කිරීමෙන් අයවැය වාර්තා ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් ක්‍රමවේදයන් හා සමපාත වන අතර එවැනි වැඩි දියුණු කිරීම් සඳහා තවදුරටත් බොහෝ ඉඩකඩ පවතී. තවද 2018 අයවැය ලේඛන සමඟ රාජ්‍ය ව්‍යාපාරයන්හි වාණිජ නොවන බැඳීම් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් සමඟ ඉන්ධන හා විදුලිබල වැනි මහජන උපයෝගීතා සේවාවන් පිරිවැය ආවරණය නොවන මිල ගණන් යටතේ සැපයීම තුළින් ඇතිවන රාජ්‍ය මූල්‍ය පිරිවැය හඳුනා ගැනීමට අවකාශ ඇති වූ අතර එමඟින් රාජ්‍ය මූල්‍ය වාර්තාකරණයේ විනිවිදභාවය වඩා වැඩි දියුණු විය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපායේ ඵලදායී බව මැනවින් ප්‍රකට වනුයේ මධ්‍යකාලීන වශයෙන් අයවැය හිඟය අවම මට්ටමක පවත්වා ගෙන යාමත් රාජ්‍ය ණයෙහි ස්ථාවරභාවය ඇති කිරීමත් තුළිනි. ණය ආපසු ගෙවීම සඳහා වන මූල්‍ය බැඳීම් මධ්‍යකාලීනව සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යන බැවින් දළ මූල්‍යයනය අවශ්‍යතාවන් ඉදිරියේදී ඉහළ යනු ඇත. මෙකී පසුබිම තුළ 2018 අංක 08 දරණ සක්‍රීය බැරකම් කළමනාකරණ පනත (Active Liability Management Act) මගින් හිතකර වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් තුළ අවම පිරිවැයක් යටතේ පූර්ව වශයෙන් අරමුදල් සපයා ගැනීම සඳහා රජයට අවස්ථාවක් සැලසීම මනා බැරකම් කළමනාකරණයක් සඳහා රජයට බෙහෙවින් උපකාරී වේ.

2.4.2 රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයෙහි ප්‍රධාන අභියෝග

අයවැය හිඟය තවදුරටත් සීමා කිරීම: මධ්‍යකාලීන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය යථාර්ථයක් බවට පත් කරගැනීම උදෙසා අභියෝග රැසකට මුහුණදීමට සිදු වේ. ඒ සඳහා ප්‍රාථමික ගිණුමෙහි අතිරික්තය සඳහා වන මධ්‍යකාලීන ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීම මෙන්ම රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරභාවය සඳහා අවශ්‍ය අනෙකුත් ක්‍රියාමාර්ග නොපමාව ගැනීම තුළින් සමස්ත අයවැය හිඟය 2020 හා ඉන් ඔබ්බට ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 3.5 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සිදු කළ යුතු වේ. එසේ අයවැය හිඟය අවම කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ආදායම එක්රැස් කරන ආයතන හා රාජ්‍ය වියදම් දරන ආයතන සියල්ලේම වඩාත් විශ්වාසනීය කැපවීමක් හා ඉහළ සහයෝගීතාවක් අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ අයවැය පරතරය ව්‍යුහාත්මක ස්වභාවයක් දක්වන අතර, එය විවෘත ආර්ථික ප්‍රතිපත්තින් හඳුන්වා දීමෙන් පසු ආර්ථිකයේ ද.දේ.නි යෙන් සියයට 7 ට වැඩි සාමාන්‍ය අගයක් පෙන්නුම් කරන අතර, එහිදී පහළම අගය 2016 වසරේ වූ ද. දේ. නි. යෙන් සියයට 5.4 වන අතර ඉහළම අගය 1980 පෙන්නුම් කළ ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 19.2 වේ. එබැවින් 2020 වන විට අයවැය හිඟය ද. දේ. නි. යෙන් සියයට 3.5 මට්ටමකට ළඟා වීමට නම් රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතුවල ව්‍යුහාත්මක වෙනසක් අවශ්‍ය වේ. එවන් පසුබිමක් තුළ නව දේශීය ආදායම් පනත ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීම, බදු පරිපාලනය වැඩි දියුණු කිරීම සහ රජයේ වියදම තවදුරටත් යථාවත් කිරීම අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම සිදු විය යුතු වේ.

බදු වාර්තා සැපයීමේ අනුකූලතාවය ඉහළ නැංවීම: බදු වාර්තා සැපයීමේ අනුකූලතාවය පහළ මට්ටමක පවතින නම් බදු ආදායම ඉහළ නැංවීමට රජයට ඇති අවකාශය සීමා වේ. විශේෂයෙන්ම රජයේ ආදායම පහළ මට්ටමක පවතින අවස්ථාවකදී බදු අනුකූලතාවය පහළ මට්ටමක පවතිනම් එය බොහෝ සැලකිල්ලට භාජනය කළයුතු තත්ත්වයකි. ශ්‍රී ලංකාවේ බදු වාර්තා සැපයීමේ අනුකූලතාවය පහළ මට්ටමක පවතින අතර, එය සෑම ප්‍රධාන බදු අංශයන්හිම පවතින බදු අනුකූලතා පරතරය මඟින් මනාව පිළිඹිබු වේ. දේශීය ආදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවට අනුව බදු වාර්තා සැපයීමේ අනුකූලතා පරතරය (නියමිත දිනට මාසයකට පසුව) ආදායම් බදු අංශයේ සියයට 41 -54 අතර පවතින අතර, එකතු කළ අගය මත බදු අංශයේ 2015/ 2016 තක්සේරු වර්ෂය සඳහා එය සියයට 29 ක මට්ටමක පවතී. අනෙකුත් ප්‍රධාන බදු අංශයන් සැලකිල්ලට ගත් විට ජාතිය ගොඩනැගීමේ බද්ද සහ උපයන විට ගෙවීමේ බද්ද වැනි අංශවල අනුකූලතා පරතරය ඉහළ මට්ටමක පවතී. එමෙන්ම බොහෝ අවස්ථාවල එම පරතරය පෙර වසරටත් වඩා ඉහළ ගොස් තිබේ. මෙලෙස බදු වාර්තා සැපයීමේ අනුකූලතා පරතරය ඉහළ යෑම තුළින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට වර්ෂය අවසානයේදී ඉහළ බදු අනුකූලතා ප්‍රතිශතයක් ළඟා කර ගැනීම සඳහා විශාල පරිපාලනමය පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වේ. එවැනි පසුවිපරම් ක්‍රියාවලියක් සඳහා විශාල වශයෙන් සම්පත් යෙදවුම් අවශ්‍ය වන අතර එමඟින් රටෙහි බදු පද්ධතියේ කාර්යක්ෂමතාවය පහළ යාමට හේතු වේ. එමෙන්ම, ආදායම් බදු අංශයේ අනුකූලතා පරතරය ඉහළ යෑම මඟින් ශ්‍රී ලංකාවේ බදු ආදායම වක්‍ර බදු මත වැඩි වශයෙන් රඳා පැවතීමේ ස්වභාවය තවදුරටත් ඉහළ යනු ඇත. එහෙයින් බදු අනුකූලතාවය ඉහළ නැංවීම මඟින් බදු ක්‍රමයේ සාධනීයත්වය නංවාලීම සඳහා කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු වේ. කෙසේවුවද බදු අනුකූලතාවය ඉහළ නැංවීම සඳහා විවිධ වූ පියවරයන් ක්‍රියාත්මක කෙරෙමින් පවතින අතර, එසේ පහළ බදු අනුකූලතා මට්ටමක් පැවතීමෙන් රජයට අහිමි වන ආදායම සැලකිය යුතු මට්ටමක පවතින බවටද ඇස්තමේන්තු කර ඇත. නිදසුනක් වශයෙන් එකතු කළ අගය මත බදු සඳහා වන අනුකූලතා පරතරය ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 1 ක් පමණ වෙනැයි ඇස්තමේන්තු කර ඇත. ආදායම් පරිපාලනය සඳහා වන තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක වීම මඟින් මෙම බදු අනුකූලතා පරතරය ඉදිරියේදී අවම වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන අතර, එය පූර්ණ වශයෙන් හා ඉතා ඵලදායීතාවයෙන් යුතුව ක්‍රියාත්මක කිරීම තහවුරු කිරීම තවදුරටත් සිදු කෙරෙමින් පවතී.

රාජ්‍ය වියදම් කළමනාකරණය: රාජ්‍ය වියදම් කළමනාකරණයේදී ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙන විවිධ අභියෝග හමුවේ මධ්‍යකාලීනව රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරභාවය තවදුරටත් තහවුරු කිරීම සඳහා දරන ප්‍රයත්නයන් යම් අවධානමකට ලක්වීමට ඉඩ ඇත. එවැනි අභියෝග මතු විය හැකි ප්‍රධාන අංශයන් වන්නේ ඉහළ යමින් පවතින ණය ජේවකරණ අවශ්‍යතාවන්; මනා ලෙස ඉලක්කගත නොවූ සහ අකාර්යක්ෂමතා ලක්ෂණවලින් යුත් ඉතා විශාල වශයෙන් ව්‍යාජ්‍ය වූ සමාජ ආරක්ෂණ ජාලයක් නවත්තු කිරීම; වයස්ගත ජන කොටසේ සංයුතිය ඉහළ යමින් පවතින වාතාවරණයක අරමුදල් සම්පාදනය කිරීම සඳහා විධිමත් ක්‍රියාමාර්ගයකින් තොරවූ විශ්‍රාම වැටුප් පද්ධතියක් නඩත්තු කිරීම; කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතාවන්ගෙන් යුත් රාජ්‍ය අංශය සතු ව්‍යාපාර ආයතන සහ ඒවා බොහෝ විට නිෂ්පාදන පිරිවැය පාදක නොවූ මිල තත්ත්වයන් යටතේ පවත්වා ගෙන යාම; වරින් වර සිදු වන ස්වභාවික ව්‍යවසන තත්ත්වයන්; යම් යම් රාජ්‍ය ආදායම් යෝජනා ක්‍රියාත්මක වීම් ප්‍රමාදවීම් නිසා අයවැයගත ආදායම් බොහෝ විට සපුරාලීමට නොහැකි තත්ත්වයන් පැවතීම මඟින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රවාහ කළමනාකරණය සඳහා ගැටලුකාරී තත්ත්වයන් ඇති වීම යනාදිය ය. රජයේ වියදම් අයවැය ගත ආකාරයට සිදු කිරීම තහවුරු කර ගැනීමට නම් මෙවැනි තත්ත්වයන්ගෙන් අයවැය සඳහා වන

බලපෑම පාලනය කිරීම සඳහා කඩිනම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අවශ්‍ය වේ. රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාරවල කාර්යසාධනය ඉහළ නැංවීම ආදී වශයෙන් ඇතැම් ක්ෂේත්‍රයන්හි දැනටමත් යම් ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින අතර, එමඟින් රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු සඳහා ඵල්ල වන පීඩනය අවම වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරයි.

රජයේ ආයෝජන කළමනාකරණය: ඉහළ මධ්‍යම ආදායම් ලබන තත්ත්වය කරා ශ්‍රී ලංකාව ප්‍රවේශ වීමේදී තරඟකාරීත්වය වර්ධනය කර ගැනීමටත්, සෑම අංශයකින්ම සමන්විත ආර්ථික වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමටත් අවශ්‍ය වන යටිතල පහසුකම් සැපයීම රාජ්‍ය ආයෝජන මඟින් සිදු වේ. රාජ්‍ය ආයෝජන මඟින් රට තුළ යටිතල පහසුකම් බොහෝදුරට වැඩි දියුණු කර ඇති අතර එහි ගුණාත්මකභාවය යහපත් මට්ටමක පවතින බවට පොදුවේ පිළිගැනේ. 2017/18 සඳහා වන ගෝලීය තරඟකාරීත්ව වාර්තාව පෙන්වන පරිදි ශ්‍රී ලංකාව යටිතල පහසුකම් සඳහා වන පරිමාණාත්මක අගය තුළ පරිමාණාංක 7 න් 3.8 ක අගයක් වාර්තා කර තිබේ. යටිතල පහසුකම් අංශය තුළ වරාය යටිතල පහසුකම්, මහා මාර්ග හා ගුවන් මගී ප්‍රවාහනය සඳහා වන යටිතල පහසුකම් සහ විදුලි සැපයුම ආදිය ඉහළ අගයක් වාර්තා කර ඇති අතර දුම්රිය මාර්ග යටිතල පහසුකම් වැනි අංශ සඳහා තවදුරටත් වැඩි දියුණු වීම් අවශ්‍යව පවතී.

කෙසේවෙතත් ශ්‍රී ලංකාව ලබා ගත් පරිමාණාත්මක අගය වන 3.8 නැඟී එන වෙළඳපළ ආර්ථිකයන් ලබා ගත් අගය වන 4.1 ක මට්ටමට වඩා පහළින් පවතින බැවින් මෙරටේ තරඟකාරීත්වය පිළිබඳ යම් අවාසිදායක තත්ත්වයක් පිළිබිඹු වේ. ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා සීමිතව අරමුදල් සම්පාදනය වන පසුබිමක් තුළ යටිතල පහසුකම් ප්‍රමාණාත්මකව සහ ගුණාත්මකව සංවර්ධනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විශාල ප්‍රමාණයේ අරමුදල් රාජ්‍ය අයවැය තුළින් සම්පාදනය කර ගැනීම ඉතා අසීරු වෙමින් පවතී.

මෑතදී සිදු කළ රාජ්‍ය ආයෝජන කළමනාකරණ තක්සේරුකරණය (Public Investment Management Assessment) මඟින් රාජ්‍ය අයෝජනවල කාර්යක්ෂමතාවය හා ඵලදායිබව වැඩි දියුණු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය මනාව පෙන්වා දුන් අතර රාජ්‍ය ආයෝජනවල අපේක්ෂිත ප්‍රතිලාභ මෙතෙක් නොලැබී ඇති බව ද අවධාරණය කර ඇත. රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරභාවය තවදුරටත් තහවුරු කිරීම සඳහා පියවර ගනු ලබමින් පවතින වාතාවරණයක සහ සහනදායී කොන්දේසි මත අරමුදල් සම්පාදනය කර ගැනීම අසීරු වෙමින් පවතින පසුබිමක, ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ තරඟකාරීත්වය තහවුරු කිරීමට නම් රාජ්‍ය ආයෝජන කළමනාකරණය තවදුරටත් ශක්තිමත් කළ යුතු අතර එහි කාර්යක්ෂමතාව ඉහළ නැංවීම ඉතා අත්‍යාවශ්‍යව පවතී. එමෙන්ම යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සඳහා විකල්ප මූල්‍යනය ක්‍රමවේදයන් සපයා ගැනීම ඉතා අවශ්‍ය වන අතර එහිදී රජය විසින් දැනටමත් ස්ථාපිත කර ඇති රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව (PPP) ඒජන්සි ආයතනය වැනි ක්‍රමවේදයන් තුළින් රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික හවුල්කාරීත්ව ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම දිරි ගැන්වීමෙන් රටේ ආයෝජන මට්ටම වර්ධනය කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

මධ්‍යකාලීන වශයෙන් ආර්ථිකය දියුණු කරලීමට නම් සමස්ථ ආයෝජන දැනට පවත්නා මට්ටමට වඩා වැඩි දියුණු කිරීම අවශ්‍ය වේ. පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන දිරි ගැන්වීම සඳහා සෘජු විදේශ ආයෝජන ගෙන්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය තරඟකාරීත්ව පරිසරය සකස් කළ යුතු අතරම පොළී අනුපාතයන් ස්ථාවර සහ පහළ මට්ටමක පවත්වා ගත යුතු වේ.

අධික ණය ආපසු ගෙවීමේ අවශ්‍යතාවයන්: රජය විසින් මැදිකාලීන වශයෙන් ඉතා ඉහළ වූ ණය ආපසු ගෙවීම් තත්ත්වයකට මුහුණ දෙමින් සිටී. මධ්‍යම රජයේ දළ මූල්‍යයනය අවශ්‍යතාව (කල්පිත රන ණය ප්‍රමාණය හා අයවැය හිඟය) 2018 - 2019 කාල වකවානුව තුළ දැ.දේ.නි. සාමාන්‍යයක් වශයෙන් සියයට 12.5 ක ඉහළ මට්ටමක පවතී. එය මධ්‍යම ආදායම් ලබන සහ නැඟී එන වෙළඳපොළ ආර්ථිකයන්හි 2018-2019 සඳහා ඇස්තමේන්තුගත දළ මූල්‍යයනය අවශ්‍යතාව වන දැ.දේ.නි. යෙන් සියයට 8.7 ක සාමාන්‍යය ඉක්මවයි. මෙලෙස ණය සේවාකරණ අවශ්‍යතාවන් ඉහළ යමින් පවතිනුයේ දියුණු ආර්ථිකයන්හි වර්ධන වේගය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා ඉහළින් පවතින තත්ත්වයක් තුළ ගෝලීය පොළී අනුපාත ඉහළ යමින් පවතින පසුබිමකය. ගෝලීය මූල්‍ය වෙළඳපොළ තුළ ඇතිවන එවැනි තත්ත්වයන් හමුවේ ඉදිරියේදී කල් පිරීමට නියමිත ජාත්‍යන්තර ස්වෛරීත්ව බැඳුම්කර, වාණිජ පදනම මත ලබාගත් විදේශ මූල්‍ය පහසුකම්, ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බැඳුම්කර වැනි විදේශ මුදලින් ලබාගත් ණය ආපසු ගෙවීම් අවස්ථාවලදී ප්‍රති නිකුතු පිරිවැය ඉහළ යනු ඇත.

තවද යහපත් ගෝලීය වෙළඳපොළ තත්ත්වයන් හමුවේ විදේශීය ආයෝජකයින් විසින් සිදු කර ඇති කෙටිකාලීන ආයෝජන නැවත රැගෙන යන තත්ත්වයක් ඇති වුව හොත්, එමඟින් විනිමය අනුපාතයේ සිදු වන අවප්‍රමාණය හේතුවෙන් රජයේ ණය සේවාකරණය දේශීය මුදලින් ගත්කළ ඉහළ යනු ඇත. එවැනි

ආර්ථික අවධානම් තත්ත්වයන් ඇති වුව හොත්, ණය ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන් තවදුරටත් වැඩි වන අතර, රජයේ ණය ස්ථාවරභාවය ඇතිකිරීම සඳහා දරන ප්‍රයත්නයන් සඳහා ද බලපෑමක් ඇති විය හැක.

රජයේ ණය ස්ථාවරභාවය ඇති කිරීම: 2017 වසර අගදී මධ්‍යම රජයේ නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 77.6 ක් විය. ශ්‍රී ලංකාවේ ණය බරතාවය ද.දේ.නි. යට අනුපාතයක් වශයෙන් නැඹි එන වෙළඳපොළ ආර්ථිකයන්හි හා මැදි ආදායම් ලබන රටවල සාමාන්‍යය වන සියයට 49 මට්ටමට වඩා ඉහළ අනුපාතයක පවතී. එවැනි ණය බරතාවයක් මනා ලෙස කළමනාකරණය නොවූනහොත් එය ආර්ථිකයට පීඩනයක් ඇති කරනු ඇත. එබැවින් රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථාවරභාවය ඇති කිරීමේ ක්‍රියාවලිය තුළ රජයේ ණය මට්ටම 2022 වන විට ද.දේ.නි. යේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 69 ක මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට අපේක්ෂිතය. රාජ්‍ය ණය බරතාවය පහළ නැංවීමෙහිලා ප්‍රාථමික ගිණුමේ අතිරික්තයක් පැවතීම, ඉහළ මූර්ත ආර්ථික වර්ධනය, පහළ මූර්ත පොළී අනුපාත, ස්ථාවර විදේශ විනිමය අනුපාත හා අනෙකුත් එවැනි සාධක රාශියක සහාය අවශ්‍ය වේ. එසේවුවද මෑත වර්ෂයන්හිදී දක්නට ලැබූ පරිදි කාලගුණික සාධක මත ඇතිවන සැපයුම් අංශයේ දුෂ්කරතාවන්, සහ බොහෝ සෙයින් විචලනය වන උද්ධමනය, පොළී අනුපාත සහ විනිමය අනුපාතයන්හි බලපෑම හේතුවෙන් ආර්ථික වර්ධනය මදක් මන්දගාමීව පැවතුණි. එවැනි ආර්ථිකයට අයහපත් තත්ත්වයන් ඇති වීමේ හැකියාව මධ්‍යකාලීනව අවම මට්ටමක පවත්වා නොගතහොත් රාජ්‍ය ණය ස්ථාවරභාවය ඇති කිරීම කෙරෙහි එය විශාල ලෙස බලපානු ඇත. තවද විදේශ මුදලින් ගත් නොපියවූ ණය ප්‍රමාණය සමස්ත ණය ප්‍රමාණයෙන් සියයට 50 ක් පමණ වන අතර එවැනි විදේශ මුදලින් ගත් නොපියවූ ණය මුළු ණය ශේෂයෙන් සියයට 30 ක පමණ ප්‍රමාණයක් ඉදිරි වසර පහක කාලපරිච්ඡේදය තුළ කල් පිරීමට නියමිතය. එසේ විදේශ මුදලින් ලබාගත් ණය ප්‍රමාණය සැලකිය යුතු මට්ටමක පැවතීම මඟින් රාජ්‍ය ණයබරතාවය විදේශ විනිමය අනුපාත විචලනයන් සඳහා ඉහළ සංවේදීතාවක් දක්වනු ලබයි. මෙවැනි පසුබිමක සාර්ථක ණය කළමනාකරණ ක්‍රමෝපායන් සහ බැරකම් කළමනාකරණ කටයුතු මධ්‍යකාලීනව ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින් රාජ්‍ය ණය කළමනාකරණය සඳහා නිසි මඟ පෙන්වීම් සිදු කළ යුතු අතර, ඒ සඳහා 2018 අංක 8 දරණ ක්‍රියාකාරී බැරකම් කළමනාකරණ පනත ද සහාය කරගත හැක.

ස්වභාවික ආපදාවන්හි රාජ්‍ය මූල්‍ය බලපෑම: නියඟය හා ගංවතුර වැනි සැපයුම් අංශයේ දුෂ්කරතාවන් සඳහා ආර්ථිකය මුහුණ දීමේ ඉහළ ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබෙන අතර එය ඉතා අවාසිදායක තත්ත්වයකි. මෑත වර්ෂවලදී වැඩි වශයෙන් ගංවතුර, නියඟය හා නායයාම් මෙන්ම දැඩි සුළං වැනි තත්ත්වයන් හමුවේ ශ්‍රී ලංකාව ස්වභාවික ආපදාවන් රාශියකට මුහුණ දී ඇත. ඓතිහාසික දත්ත සැලකිල්ලට ගන්නා විට ස්වභාවික විපත් මඟින් වාර්ෂිකව ඇති වූ හානිය සාමාන්‍යයක් වශයෙන් රු.බිලියන 50-60 ක් අතර වී ඇතැයි ඇස්තමේන්තුගත කර ඇත. එය ද.දේ.නි. යෙන් සියයට 0.5 ක් පමණ වේ. ආර්ථිකයට සිදුවන සෘණාත්මක බලපෑම, ආහාර මිල ඉහළ යාම, අපනයන අඩාල වීමෙන් සහ ආනයන ඉහළ යාමෙන් ඇති වන විනිමය අනුපාතය අවප්‍රමාණය වීමේ පීඩනය යනාදියට අමතරව ස්වභාවික ආපදා හේතුවෙන් රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු සඳහාද බොහෝ බලපෑම් ඇති වේ. ස්වභාවික ආපදා මඟින් රජයේ අයවැය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා බාධාවන් ඇති වන අතර එහිදී විපතට පත් ජනතාවට සහන සැලසීම, නැවත ඉදි කිරීම් හා ආපදා වැළැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග සඳහා අරමුදල් යෙදවීමට සිදු වේ. තවද ස්වභාවික ආපදා මඟින් රජයේ ආදායම මත ද යම් පීඩනයක් ඇති වන අතර ඒ සඳහා ආර්ථික කටයුතු මන්දගාමී වීම මෙන්ම අත්‍යාවශ්‍ය භාණ්ඩ ආනයනය සඳහා ලබාදෙන තාවකාලික ආනයන බදු සහනද හේතු වේ.

3.0 2003 අංක 03 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනත යටතේ අදාළ වාර්තා ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

3.1 වාර්ෂික වාර්තාව -2016

මුදල් වර්ෂය අවසාන වී මාස 05ක් ඉක්ම යාමට මත්තෙන් පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කර මහජනතාවට නිකුත් කළයුතු අවසාන අය වැය තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව එනම් 2016 වාර්ෂික වාර්තාව, 2017 මැයි මස දී ප්‍රකාශයට පත් කෙරිණි.

3.2 වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව -2017

මෙම වාර්තාව අදාළ වර්ෂයේ ජුනි මස අවසාන දිනට හෝ විසර්ජන පනත සම්මත වීමෙන් මාස 06ක් ඉක්ම යාමට පෙර යන කාල පරිච්ඡේද දෙකෙන් පසුව එළඹෙන දිනට ප්‍රථම, සෑම වසරකම නිකුත් කළ යුතු අතර, ඒ අනුව, 2017 වසර මැද රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව 2017 ජුනි මස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

3.3 රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ වාර්තාව-2018

2003 අංක 03 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනතේ 04,05 සහ 06 වන වගන්ති යටතේ ඉදිරිපත් කෙරෙන රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රමෝපාය වාර්තාව 2018 සහ 07,08 සහ 09 වගන්ති යටතේ ඉදිරිපත් කළ යුතු අයවැය, ආර්ථිකය සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව 2018 යන වාර්තා 02න් සමන්විත රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ වාර්තාව 2017 ඔක්තෝම්බර් මස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

3.4 කාර්යසාධන වාර්තාව

3.5 තොරතුරු දැනගැනීමේ පනතට අදාළ වාර්තා

4. පාලන හා ගිණුම්

4.1 සංවිධාන ව්‍යුහය

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය 60 කින් සමන්විත වේ. ඒ අනුව පහත සඳහන් සේවක මඩුල්ල දෙපාර්තමේන්තුව තුළ සේවය කරනු ලබයි.

වගුව 4.1 : සේවක සංඛ්‍යා විස්තර - 2017 (2017.12.31 දිනට)

තනතුර	අනුමත කාර්ය මණ්ඩලය	තත්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය	පුරප්පාඩු
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - ශ්‍රී.ලං.ප.සේ.	01	01	-
අතිරේක අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් - (ශ්‍රී.ලං.ප.සේ.)	01	-	01
අධ්‍යක්ෂ - ශ්‍රී.ලං.ප.සේ.	02	02	-
අධ්‍යක්ෂ - ශ්‍රී.ලං.ක්‍ර.සේ.	01	01	-
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ / සහකාර අධ්‍යක්ෂ - (ශ්‍රී.ලං.ප.සේ.)	09	04	- *
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ / සහකාර අධ්‍යක්ෂ - (ශ්‍රී.ලං.ක්‍ර.සේ.)	05	05	-
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ / සහකාර අධ්‍යක්ෂ - (ශ්‍රී.ලං.ග.සේ.)	01	01	-
පරිපාලන නිලධාරී	01	01	-
භාෂා පරිවර්තක - (ඉංග්‍රීසි/සිංහල)	01	-	01
භාෂා පරිවර්තක - (ඉංග්‍රීසි/සිංහල)	01	01	-
සංවර්ධන නිලධාරී	10	08	02
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	13	12	01
රියදුරු	05	05	-
කා.සේ.සේ.	09	09	-
එකතුව	60	50	05

* දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් 02 ඇතුළුව

4.2 කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම

4.2.1. දේශීය පුහුණු

වගුව 4.2 : දේශීය පුහුණු-2016

නම	තනතුර	පුහුණු පාඨමාලාව	කාල සීමාව
ආචාර්ය එම්.කේ.සී. සේනානායක මයා	අධ්‍යක්ෂ	Special Lecture on "Combating Procurement Fraud through First Class Public Procurement"	2017.01.25
		Workshop on the "Role of Audit and Management Committee"	2017.07.06
එම්.ඒ. සී.එන්. සෙනෙවිරත්න මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Workshop on the "Role of Audit and Management Committee"	2017.07.20
ඩී.පී.එන්. කුමාරි මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Special Lecture on "Combating Procurement Fraud through First Class Public Procurement"	2017.01.25
		Workshop on the "Role of Audit and Management Committee"	2017.07.06
		ITMIS	2017.10.25
		Public Procurement Management	2017.07.24 -26
එල්.ඩී.යු.එම්.සොයිසා මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Special Lecture on "Combating Procurement Fraud through First Class Public Procurement"	2017.01.25
		Behavioral Economics, Ethics and Public Policy for Middle and Senior Level Staff Officers	2017.07.17-21
		Public Procurement Management	2017.07.24-26
ආර්.එම්.කේ.එම්.ලක්මණි මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Public Procurement Management	2017.07.24-26
වයි.එන්.සී.ද සිල්වා මිය	සංවර්ධන නිලධාරී	Basic Report Writing Skills	2017.03.20-22
		DEJE	2017.04.24 - 2017.12.28
ටී.පී.ආරියතිලක මිය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	2 Day Programme on FR	2017.01.03
		Formal Letter Writing Skills	2017.09.25-26
ඩබ්.ආර්.මධුවන්ති මිය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	2 Day Programme on FR	2017.03.13-14
		2 Day Programme on Public finance & Accounting Skills	2017.08.16-17
එස්.ඩබ්.එස්.එන්.දිලන්තිකා මිය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	DEJE	2017.04.24 - 2017.12.28
		Formal Letter Writing Skills	2017.05.02-03
ජේ.එස්.දිල්මණි මිය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	DEJE	2017.04.24 - 2017.12.28
එම්.ඩබ්.සී.ඒ.වර්ණපුර මයා	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	DEJE	2017.04.24 - 2017.12.28
ඩබ්.එන්.ඩී.සිල්වා මිය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	DEJE	2017.04.24 - 2017.12.28
එම්.ආර්.ඩී.ප්‍රනාන්දු මිය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	Formal Letter Writing Skills	2017.05.2-3
		DEJE	2017.10.19
		ITMIS	2017.10.25

එල්.එම්.එන්.ෆස්නියා මෙය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	File Management, General Office Administration and E Code	2017.08.28-30
		DEJE	2017.10.19
ඩබ්.එස්.විත්තක මයා	සංවර්ධන නිලධාරී	Formal Letter Writing Skills	2017.09.25-26
ආර්.ඩී.එස්.ඩී.දේශප්‍රිය මිය	සංවර්ධන නිලධාරී	Formal Letter Writing Skills	2017.09.25-26
දීපිකා වසන්ති මිය	සංවර්ධන නිලධාරී	Formal Letter Writing Skills	2017.09.25-26
ඩබ්.එන්.ආර්.ලලනි මිය	සංවර්ධන නිලධාරී	DEJE	2017.10.19
එම්.පී.ආර්.එස්.ධනපාල මෙය	රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	ITMIS	2017.10.25

4.2.2. විදේශීය පුහුණු හා සම්මන්ත්‍රණ

වගුව 4.3 :විදේශීය පුහුණු හා සම්මන්ත්‍රණ -2016

නම	තනතුර	පුහුණු පාඨමාලාව	කාල සීමාව
ඒ.කේ. සෙනවිරත්න මයා	අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්	Participate in the non-deal road show meeting with investors - Singapore, USA, Hong Kong	2017.03.08-20
		Participate in the non-deal road show meeting with investors - UK ,UAE	2017.03.26-28
		8th IMF Fiscal Forum - Washington DC	2017.04.22-23
		Global Forum on VAT - Paris	2017.04.10-16
ආචාර්ය එම්.කේ.සී. සේනානායක මයා	අධ්‍යක්ෂ	Training Programme on Strengthening Public Policy Making Process - Australia	2017.03.20-24
		To attend the delegation for the site visit for the site visit for tender of Supply of Foolproof Sticker Management System for liquor & Liquor based Products - India, Thaiwan, Kenya	2017.04.21-2017.05.01
		Australian Award Fellowship Programme - Australia	2017.10.20-2017.12.18
ඒ.සාරාන්තන් මයා	අධ්‍යක්ෂ	Second Country Exposure tour as a part fulfilment of the SLAS Class -I Capacity Building Programme - Malaysia	2017.11.11-18
ඩබ්.ටී.ඒ. පෙරේරා මිය	බදු උපදේශක	Selected issues on Fiscal Law & Governance - USA	2017.04.1-10
		To attend the annual seminar on Tax Treaties - UAE	2017.11.20-22
		Seminar on Managing Fiscal Risk in Emerging Market Economics - Thailand	2017.11.28-2017.12.01
ආර්.එම්.ආර්.එස්.බී. දිසානායක මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	8th IMF Japan High Level tax conference for Asian Countries Japan	2017.03.22-23
		SEA regional forum to accelerate NCDs prevention & control in the Context of SGDs - Thailand	2017.10.8-12

කේ.කේ.අයි. එරන්ද මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	NEDA'S training course on Debt Management & Fiscal Issues - Thailand	2017.06.19-23
		Capacity Building Seminar on Medium Term Revenue Strategy & Related Issues - Phillippines	2017.11.30-2017.12.04
ඩී.පී.එන්. කුමාර මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	2017 Seminar on Service trade for Developing Countries - China	2017.04.21-2017.05.11
එච්.ඩී.ඒ. රුක්මිණි මෙය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	International taxation for Asian Countries - Japan	2017.06.04-10
ජේ. චන්ද්‍රමෝහන් මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Public Financial Management - India	2017.04.24-2017.05.30
කේ.එම්.කුමාරසිරි මයා	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Negotiations for a double taxation avoidance agreement between Sri Lanka & Czech Republic - Czech Republic	2017.04.24-2017.10.21
		Financial Development & Financial Inclusion (FDI) in Singapore - Singapore	2017.10.08-21
		Macroeconomic Management for effective governance and sustainable inclusive economic growth - Australia	2017.11.20-2017.12.15
එල්. ඩී. යූ. එම්. සොයිසා මිය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Fiscal Analysis & Forecasting - India	2017.03.20-31
ආර්.එම්.කේ.එම්.ලක්මිණි මිය		8th IMF Japan High Level tax conference for Asian Countries - Japan	2017.03.22-23
		Government Finance & Public Sector Debt Statistics - India	2017.09.18-22
ඩබ්.පී.ඩී.සී.ඩී.එස්.රාජකරුණා මෙය	සහකාර අධ්‍යක්ෂ	Seminar on Financial services & Cooperation for Developing Countries - China	2017.06.02-22
		Seminar on Managing Fiscal Risk in Emerging Market Economics - Thailand	2017.11.28-2017.12.01
		Course on Public Investment Management - India	2017.12.03-08
ඩබ්.කේ.එස්.රෝමිණි මිය	සංවර්ධන නිලධාරී	2017 Seminar on Alcohol Distribution Management & promotion for countries along the Silk Road Economic Belt - China	2017.05.20-2017.06.06
ඊ.එම්.කේ.පී.කේ.එම්.ඒකනායක මයා	සංවර්ධන නිලධාරී	Training Course on Financial Programming & Policies - India.	2017.06.18-2017.07.01

4.3 මූල්‍ය පරිපාලනය

4.3.1 අයවැය ප්‍රතිපාදන යොදා ගත් ආකාරය

2016 වර්ෂය සඳහා 238 ශීර්ෂය යටතේ මෙම දෙපාර්තමේන්තුවට අයවැය ඇස්තමේන්තු ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබූ අතර එම ප්‍රතිපාදන යොදාගත් ආකාරය පහත දැක්වේ.

වගුව 4.4 : අයවැය ප්‍රතිපාදන යොදා ගත් ආකාරය- 2017

වියදම් විස්තරය	2017 ඇස්තමේන්තු (රුපියල්)	2017 ඉදිරි ප්‍රතිපාදන (රුපියල්)	2017 කටය වියදම (රුපියල්)
පුනරාවර්ථන වියදම්	3,725,091,000	3,730,591,000	54,276,436.02
පුද්ගල පඩිනඩි	32,500,000	32,500,000	30,050,843.38
ගමන් වියදම්	3,100,000	10,458,070	10,430,431.97
සැපයීම්	2,470,000	2,890,000	2,614,530.28
නඩත්තු වියදම්	3,400,000	3,400,000	1,844,836.59
ගිවිසුම්ගත සේවා	3,682,921,000	3,680,642,930	8,790,558.79
මාරු කිරීම් හා වෙනත්	700,000	700,000	545,235.01
මූලධන වියදම්	2,600,000	2,600,000	1,145,560.00
පුනරුත්ථාපන හා වැඩිදියුණු කිරීම්	-	-	-
අත්පත් කර ගැනීම්	2,000,000	2,000,000	277,097.29
ප්‍රාග්ධන මාරු කිරීම්	-	-	-
හැකියා වර්ධනය	600,000	600,000	108,300.00
මුළු වියදම	3,727,691,000	3,733,191,000	54,661,8333.31

4.3.2 රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් ගිණුම

2017 වර්ෂය සඳහා මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් බි ගිණුමේ විස්තර පහත දැක්වේ.

වගුව 4.5 : රජයේ නිලධාරීන්ගේ අත්තිකාරම් බි ගිණුම

විස්තරය	අනුමත සීමාව (රුපියල්)	කටය සීමාව (රුපියල්)
1. උපරිම වියදම් සීමාව	4,000,000	3,972,257.00
2. අවම ලැබීම් සීමාව	1,500,000	1,988,636.48
3. උපරිම හර ශේෂ සීමාව	14,000,000	9,606,121.48

4.3.3 විගණන විමසුම

2016 වර්ෂය තුළ මුදල් අමාත්‍යාංශයේ කළමනාකරණ විගණන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද විගණන විමසුම් 04 කට සහ විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලද විගණන විමසුම් 13 කට පිළිතුරු ලබා දී ඇත.